

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1993. JANUÁR (Boldogasszony hava)

RADNÓTI MIKLÓS

JANUÁR

Későn kel a nap, teli van még
csordultig az ég sűrű sötéttel.
Oly feketén teli még,
szinte lecseppen.
Roppan a jégen a hajnal
lépte a szürke hidegben.

(1941. február 5.)

FEBRUÁR

Újra lebeg, majd letelepszik a földre,
végül elolvad a hó;
csordul, utat váj.
Mevillan a nap. Mevillan az ég.
Mevillan a nap, hunyorint.
S íme fehér hangján
rábéget a nyáj odakint,
tollát rázza felé s cserren már a veréb.

(1941. február 21.)

**MINDEN KEDVES OLVASÓJÁNAK
NYUGODT,
BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁN**

A SZERKESZTŐSÉG.

LAPUNK TARTALMÁBÓL

*A szociális otthon beszámolója - Közmeghallgatás a rendezési tervről
Az alvégi paptanár - Erdélyi útinaplónk befejező része
Beszélgetés Sára Sándor édesanyjával - Földárverés*

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSÉRŐL

Az 1992. év utolsó - munkatervben meghatározott - testületi ülésre december 28-án 9 órai kezdettel került sor.

Az ülésen a meghívottak közül csak a FKGP helyi szervezete képviselte magát. A testület rövid vita után nem a meghívón szereplő napirendet, hanem a november havi Turai Hírlapban is közzétett és az Ügyrendi Bizottság által jóváhagyott napirendet fogadta el.

Ezek sorrendben:

- Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata
- Adófizetésekkel kapcsolatos tapasztalatok
- A gázberuházás helyzete és költségei
- 1993. évi költségvetési irányelvek
- A polgárórság és közbiztonság helyzete
- A PVCSV átalakulásának helyzete
- Az Általános Rendezési Terv
- A testület 1993. évi munkaterve

Az első napirendi pont tárgyalása során részletesen megvitatta a testület a korábban felvetett módosító javaslatokat, egyértelművé tette a megfogalmazásokat, úgy, hogy azok biztosítsák az önkormányzat működőképességét és feleljen meg az önkormányzati törvény előírásainak is. A szabályzat javított és várhatóan sokáig érvényes változatának végleges elfogadására a januári testületi ülésen kerül sor.

A helyi adóról készült - és az ülés reggelén megkapott tájékoztatót a testület elfogadta. Mint tudjuk, az önkormányzat eddig nem vetett ki adót, bevétele azonban így is volt, mivel a gépjármű adó 50 %-a községünkben marad. Ezen kívül még több mint 600 ezer Ft adóhátralék folyt be, ebből 410 ezer gépjármű adó volt. (Elmaradás)

Következő nagy témánk a gázberuházás helyzete és költségeiről a polgármester úr és Dolányi Mihály képviselőtársunk számolt be. Mint tudtuk - és nagyon sokan személyesen is ta-

pasztaltuk - a kivitelező nem tudta tartani az általa vállalt határidőt. A csúszás oka nem a kivitelező hibája. Döntő többségben rajta kívülálló okok indokolják.

Eredetileg 2000 bekötésről (pontosabban fogalmazva beállításról) volt szó, s ez a szám végül meghaladta a 2400-at is. Ezen kívül három helyen találtak aknát és néhány helyen olyan talajt, amely a gépek sorozatos meghibásodását okozta. Mindent összevetve a testület úgy döntött, hogy több mint 1,5 millió Ft kötbért kell kiszámlázni a vállalkozónak. (Azt csak zárójelben szeretném megjegyezni, hogy a beruházás indításakor egyes "illetékes" szervek erre az időpontra jóslták a dokumentáció jóváhagyását és az összes hatósági engedély megszerzését. Így lehetett volna tartani az ütemezést, de akkor csak jövőre fűthetünk volna gázzal. Aki már azzal fűt, tudja a különbséget.)

Az 1993. évi költségvetési irányelveknél néhány fontos dolog érdemel említést.

- A közalkalmazotti törvény végrehajtásából következő feladatok
- A fejlesztési célok és összegek meghatározása
- Új szociálpolitikai támogatási rendszer kidolgozása
- A polgárórság munkáját és a közbiztonság helyzetét Diós Csaba értékelte. A rendőrség és polgárórság kapcsolata jó, az együttműködés mindkét fél részére megfelelő. Nehezményezte a testület a rendőrségnek a rosszul - legalábbis számunkra - megállapított váltási időpontját, aminek módosítását az önkormányzat kezdeményezte.

- A PVCSV-ről megtudtuk, hogy a Vagyonátadó Bizottság (VÁB) korábbi döntését visszavonta, így a Galgamenti Vízüzem Kft-t csak 93. július-tól üzemeltetheti a vízműt (január 1 helyett). Sajnos e téren is lassan halad a rendszerváltás.

- Az Általános Rendezési Terv már több fórumon megvitatásra került, most a legutóbbi közmeghallgatáson elhangzott módosítási javaslatokat, illetve véleményeket ismertette a Fejlesztési Bizottság elnöke. Úgy tűnik, építő javaslat nem sok érkezett, ellenben már nem először vetették a testület szemére, hogy a volt községi legelőt elkötyavetéli, ahelyett, hogy viszszavenné községi tulajdonba. Sajnos ez nem kivitelezhető, mivel TSZ tulajdon és a jelenlegi bérlő benyújtotta igényét annak megvásárlására. Így ez teljesen a bérbeadó és bérlő ügye.

A testület végül rendeletet alkotott a Volán helyi közlekedési díjairól (illetve módosította az 1991. évben alkotott rendeletet). Ezután az 1993. évi munkatervvel foglalkozott.

Sok egyéb kisebb téma mellett tárgyalta a testület (a fejlesztési - pénzügyi ellenőrzési bizottság javaslata alapján) a szemétszállítás korszerűsítésére tett vállalkozói javaslatot. Erre vonatkozóan várhatóan szórólapot, illetve kérdőívet fog kapni a lakosság. (Jó lenne ezen a téren is előbbre lépni, pl. kukás megoldás, autóval szállítva, hetente). Lehet ezt is továbbgondolni... (együtt).

Sára Mihály

ANYAKÖNYVI ADATOK

1992. december hóban

Születés

Dobák Boglárka	(10. 30.)
Fekete Boglárka	(11. 03.)
Kállai József	(10. 31.)
Sára Zsuzsanna	(12. 8.)
Sára István	(12. 8.)
Sára Anikó	(12. 8.)
Sára Krisztián	(12. 8.)

KÜLÖN SZERETETTEL GRATULÁLUNK
A NÉGYES IKREK SZÜLETÉSÉHEZ
(A szerk.)

Házasságkötés

Gyenes László - Sáfár Ilona
Csontos Pál - Kis Éva

Halálozás

Basa Lászlóné sz. Szűcs Anna Mária	Nyárfa út 8.
Horváth Andrásné sz. Milkovics Ilona	Szent István út 62.
Kajtor Gábor	Thököly út 14.
Kerti János	Rákóczi út 11.
Lévai József	Vasút út 74.
Mester Józsefné sz. Gólya Julianna	Vasút út 55.
Nagy Sándor	Kossuth út 100.
Péter Józsefné sz. Csonka Lidia	Rákóczi út 107.
Tóth István	Vörösmarty út 11/a.

Anyakönyvi adatok

1992. január 1-től december 31-ig.

Születés 82 gyermek

Házasságkötés 43 pár

Halálozás 117,

ebből 77 haláleset nálunk anyakönyvezték

Tura, 1993. január 5.

AZ Önkormányzati Képviselő-testület következő ülése

1993. január 25. de. 9 óra

Napirend:

- 1., Tura Nagyközség Önkormányzatának 1993. évi költségvetése.
- 2., A bizottságok ügyrendje; - az SZMSZ jóváhagyása.
- 3., Pályázatkíírás a II. világháborús emlékmű elkészítésére.
- 4., Az 1993. évi kulturális rendezvények feltételeinek meghatározása, a pályázatok vagy megbízások előkészítése.

BESZÁMOLÓ

a Szociális Otthon 1992. évi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Csaknem két évvel ezelőtt került szóba, hogy a helyi Önkormányzat - élve tulajdonosi jogával - felvállalni próbálja a szociális otthonot. A terv 1992. január 1-ét követően valóra is vált.

A szociális otthon az arra rászoruló - többségükben idős - embereknek teljes ellátást nyújtó intézmény típus. A teljes ellátás fogalmába a fizikai, az egészségügyi, mentálhigiénés és kulturális ellátás tartozik.

Intézetünk 65 idős ember fogadására alkalmas, ebből 43 női és 22 férfi lakót tudunk egyidejűleg ellátni. A lakók összetétele meglehetősen heterogén, akár eü. állapotukat, akár életkorukat, akár korábban végzett foglalkozásukat tekintjük. Az intézetben folyó munka, az idős emberrel való megfelelő bánásmód megköveteli, hogy a felvett dolgozók - minden munkakörben - kellő empátia-készséggel rendelkezzenek. A beutalás rendje nem változott, hiszen az otthon jelenleg is megyei feladatokat lát el, így a beutaló határozatokat a Pest megyei Önkormányzat Népjelölti Irodájától kapjuk. Az intézetnek jelenleg 8 turai lakója van.

Lakóink - a létszámhoz viszonyított - nagy része, mintegy 30 %-a, fekvőbeteg, vagy mozgásában betegségénél fogva korlátozott. A velük való törődés nemcsak fizikailag, hanem pszichésen is elég nagy terhet ró az ápoló-gondozó személyzetre.

Munkakörülményeink ideálisnak nem mondhatók, legfeljebb a közepes szintet érik el. A lakók három épületben vannak elhelyezve, a szobák zsúfoltak, néhol egybenyílóak. Az épület adottságából eredően kevés a fürdő, a WC. Nincs orvosi rendelők, nincs egy teakonyha, ahol a lakók kisebb főzési igényeiket kielégíthetnék (tojás, tea, lecsó, stb.) Jó lenne egy büfé és fodrász szoba is. Nincs az intézetnek gépkocsija, ezért árubeszerezéseink, vagy az elkötbort, esetleg ittas lakóink hazaszállítása nehézségbe ütközik. A tárgyi feltételek hiányát nagyon is emberközpontú gondozás megteremtésével igyekezünk pótolni. Az intézetben évente 15-20 haláleset fordul elő. (Átlagban 80 éves koron túl emberek a lakóink.)

Az intézet orvosa dr. Vészi Zsuzsanna. Hetente 1 fix napon - szerdán - látja el betegeinket, hívásra bármikor jön. Az intézetben folyó munkához szorosan hozzátartozik, hogy az itt élő lakóknak rendszeres elfoglaltságot, programot rendezzünk. Ezek szervezése az intézet vezetőjének és főnövének feladata. Minden egyházi és társadalmi ünnepről megemlékezünk, népszokásokat elevenítünk fel. Ki mit tud versenyeket rendezünk, névnapokról megemlékezünk, stb. Ezeket videóon rögzítjük, a visszajátszás legalább olyan élmény, mint a megelőző rákészülés.

Mi is - mint az ország hasonló intézményei - az állami költségvetésben megállapított normatívából + saját bevételből gazdálkodunk. Ez 1992-ben 174.- eFt/fő + működési bevétel, és az 1991. évi pénzmaradvány. Az ez évi költségvetés teljes összege: 16.471.- eFt, amely tartalmazza a testület által adott 557.- eFt-ot Semmelweis-napi jutalmazásra, melyből 387.- eFt a bér, a többi TB járuléka.

Az 1991. évi pénzmaradvány összege: 1.807.- eFt, melyet az elmúlt év utolsó napjaiban hagyott jóvá a megyei Önkormányzat a fürdőszobák szigetelésére, felhasználása ezért húzódozott át ez évre. 1992. évben elkészült az I-es női épület fürdőszobáinak szigetelése, 4 helyiség PVC ragasztása, a férfi épületen ereszalji deszkázást, esővízelvezető csatorna cserét végeztettünk, a II-es női épületben a felrobbant kéményt kellett újraépíteni.

Az intézet saját mosodával rendelkezik, benne 1 db 50 kg-os mosógéppel, 10 kg-os centrifugával, szárítógéppel. Vasalógépet az elmúlt hónapban rendeltünk, mivel eddig csak kis háztartási vasalót használtunk. Fentebb beszéltem arról, hogy teljes ellátást kell biztosítani. Ebből a normatívából - mondhatnám így is - megkíséreljük a lehetetlent. Ezt a "lehetetlent"

nagyban befolyásolja a július 1-i gyógyszerár növekedés és az ezzel egyidejűleg kiadott intézkedés, amely az intézetben élő lakóknak tiltja a kedvezményt minden gyógyszerre, kivéve a cukorbetegéknél. Ez az intézkedés havi 70.- eFt-tal növelte meg kiadásainkat. Nem nehéz utána számolni, hogy ez éves viszonylatban milyen kiadási többletet eredményez.

Az étkeztetés megfelelő szinttartása érdekében sertéshízalással foglalkozunk. Évente mintegy 25-30 db sertést dolgozunk fel, az így előállított sertéshús önköltségi ára 51.- Ft/kg, a vásárolt sertéshús ára 188.- Ft/kg. Az étkezési norma 78.- Ft/fő/nap, ebből napi háromszori étkezést kell biztosítani. Itt jegyzem meg, hogy a megyei Önkormányzat fenntartása alatt álló intézményekben a normát október 1-től 86.- Ft-ra emelték, melyet pótelőirányzatban biztosítottak számukra.

Mi ezt ebben az évben nem igényeljük, de a jövő évi tervezésnél figyelemmel kell rá lenni annál is inkább, mivel az élelmiszerek ára szinte napról-napra nő, nem beszélve arról, ha megszűnik az élelmiszerek nulla kulcsos ÁFA-ja.

Az intézetnek nem feladata a szociális étkeztetés, de a faluban élő rászoruló kérelmezők részére - a kapacitás erejéig - tudunk ebédet kiszolgálni. Ebből - ha nem is jelentős - bevétel keletkezik, amit más célra lehet felhasználni. Jelenleg 16 fő külső étkezőnk van.

Az intézet bevételi teljesítménye október 31-ig: 2.471.-eFt 88 % a kiadás teljesítése október 31-ig: 12.164.-eFt 74 %.

Az intézet alkalmazotti létszáma a következőképpen alakul:

1 fő intézetvezető	(szakképzett)
1 fő gazdasági vezető	(szakképzett)
1 fő étkeztetésvezető	(szakképzett)
13 fő gondozói: ebből 7 fő szakképzett	
5 fő konyhai dolgozó	
3 fő takarító	
2 fő mosónő	
1 fő karbantartó, fűtő	
1 fő részfoglalkozású anyagbeszerző, anyagkönyvelő.	

Az intézet folyamatos munkarendben működik, a gondozóknak 12 órás munkarendben dolgoznunk.

Ez évben 2 gondozónő és egy mosónő ment el az intézetből. Azt remélem, hogy az igen magas munkanélküliség az üres állások könnyebb betölthetőségét eredményezi, tévedtem. Bár jelentkezők voltak, de a tájékoztatás után visszaradnak a folyamatos munkarendtől, az éjszakai műszaktól, a követelményektől (körülményektől) és az ehhez társuló bér sem csábító.

Az itt dolgozók átlagbére: bruttó 14.000.-Ft. (Többségük 20-25 éves vagy ettől is több munkaviszonnyal rendelkezik).

A faluban lévő intézményekkel laza a kapcsolatunk. A plébános úr nagyobb ünnepek alkalmából misét szolgáltat az intézeti lakók részére, karácsonykor apróbb ajándékkal lep meg őket. Itt is szeretnék ezért köszönetet mondani, mert ezzel könnyíti munkánkat.

Ugyanitt köszönöm meg a MESZ vezetőjének sokféle segítségét, melyet térítésmentesen ad az intézetnek. (Gépkocsihasználat, bevásárlás, kisebb karbantartó munka, pl. villanyszerelés stb.)

Az év folyamán a pénzellátás zavartaian volt a Polgármesteri Hivatal részéről, így az OTP-nél a kifizetések teljesítésénél nem volt sorbanállítás.

Kérem a testület tagjait, hogy intézetünket legalább egy fél-napos kihelyezett ülésidő erejéig látogassák meg és ismerkedjenek az itt folyó munkával.

(Ez a beszámoló a novemberi ülésen hangzott el, amit a testület a Szociális Otthonban tartott. A szerkesztő.)

Tura, 1992. november 12.

Csatóné Kerek Erzsébet
igazgató

KÖZMEGHALLGATÁS

Beszámoló az 1992. december 14-i közmeghallgatáson elhangzottakról. Tóth István Polgármester Úr köszöntötte és egyben tájékoztatta a megjelenieket, hogy az utolsó rendezési terv 1984-ben volt. Ez félig-meddig sikerült, de nagyon sok olyan dolog nem szerepelt benne, ami napjainkban már szükségessé vált. Csak úgy lehet helyesen dönteni, ha begyűjtik az elhangzott észrevételeket. A tervezők felvázoltak egy lehetséges faluképet, melynek az ismertetésére Varjú Mihályt a Településfejlesztési Bizottság vezetőjét kérte meg a Polgármester.

TURA

általános rendezési terv felülvizsgálatának program műléfrásai.

BEVEZETÉS:

A népesség az utóbbi évtizedben zuhanásszerűen csökkent, területrendezési fejlesztés ezzel összefüggésben alig történt, s ami történt, nem a tervnek megfelelően.

I. NÉPESÉGPROGNÓZIS

Év	Népesség
2007-2010	8200-8500 fő

A népességprognózist a tervezett lakóterületi fejlesztési területek várható beépülése szerint lehet becsülni.

A tervezett 440 telek felének beépülésével és 3 fő/telek, távlatban a népesség 8500 főre nőhet. Nagytávon 30 év alatt várható csak az összes lakótelek beépülése, amikor is a népesség 9000-9200 főre nőhet.

II. BELTERÜLETI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI JAVASLAT TELEPÜLÉSSZERKEZETI JAVASLAT:

A belterület közepén, a legszűkebb utcákban haladó forgalmi utak nyomvonalának módosítása belső elkerülő úthálózatra, gyűrűkre történő alakítás. Cél a meglévő lakóömbökből, utcák megőrzése, ugyanakkor a -bár nem túl nagy - átmenő forgalom ártalmaitól mentesítsük az éppen legsűrűbb és intézményekkel vegyes központi lakóterületeket. Csak ott lenne szabad forgalmi utat belterületen átvezetni, ahol a "védőtávolság" biztosítható. Az utak védőtávolságát zaj- és légszennyezésekből lehetne meghatározni. A belterülettel délre javasolt elterülő utak a következő létesítményeket kapcsolják be a közlekedésbe:

- Neszür-dűlő területét.
- A homokbányát.
- A várható termálvízre alapozott üdülési-idegenforgalmi szabaddidős létesítményeket.

Ezen megfontolások és indokok alapján következő a javaslat:

- A Hatvan felől érkező forgalmat: Zsámbok felé jelenlegi nyomvonalon lehet vezetni, Vácszentlászló felé a Park út - Sport út - Vácszentlászlói út. Aszód felé vezető forgalmat az 544-es Hrsz. számú úton a Szent István útra, majd a jelenlegi nyomvonalra.

A déli elkerülő út nyomvonala: a Zsámboki és Vácszentlászlói út Aradi utcával összekötve, majd az Aradi utcával szemben kialakuló utcákat a Neszür-dűlő közelében, a homokbányát érintve, mellette haladva s utána a József Attila utcán át Rákóczi Ferenc utcára csatlakozva.

TERÜLETFELHASZNÁLÁS:

A leszakadó Galábos út a meglévő közművek miatti gazdaságos beépítést indokolja. Intézményfejlesztés minden zavaró, nem intézmény jellegű létesítmény a központból, illetve annak közeléből ki kell telepíteni. Az így felszabaduló területeket elsősorban községi szintű ellátás céljára lehet felhasználni.

LAKÓTERÜLETI FEJLESZTÉS:

A lakóterületen található 65 db foghíj telek, melyből kialakítható 215 db házhely. A nagyüzemi vagy kisüzemi mezőgazdasági területek rovására kialakítható még 160 db építési telek, összesen 440 db.

INTÉZMÉNYTERÜLETEK FEJLESZTÉSE:

- Köztársaság utcai iskola telkének bővítése.
- A Petőfi téri s az Arany János utcai orvosi rendelők bővítése.
- A Művelődési Ház - Mozi - Könyvtár épületének felújítása.
- A kastély melletti magtár javasolt felhasználása: panzió-turisztaszálló.

IPARI, ÜZEMI TERÜLETEK:

Községközpontból minden ipari céllal foglalkozó létesítmények kitelepítendő. A lakóterületen semmilyen zavaró, teherforgalmat vonzó tevékenység nem folytatható. Ipartelep létesítésére a TSZ Majorokban és mellettük, raktározásra a Tüzéptelep kihasználható területén, valamint az új Vásártér mellett.

BELTERÜLETI ZÖLDFELÜLETEK:

Puskin tér: Tő körüli rész pihenő-sétáló funkciójú közparkká mellette játszó-sport funkciójú területté alakítsa.

Régi temető: A temető területén belül határoló fa és cserjesáv telepítése.

Új temető: A Neszür-dűlő és a Harasztimajor közötti területen kialakítandó vagy a Csontospart környéke.

Sportpálya: Az új vásártér melletti tartalék futballpálya kijelölése.

Kisebbségi zöldfelületek beépítésének tilalma fontos, pihenő-díszítő jellegzetes településkép szerepük miatt.

III. TÁJRENDEZÉSI és környezetvédelmi program:

- kisvízfolyások mederrendezése, patakmenti fásítás: A vízfolyások mellett 10-15 m-es sáv vegyszeres műveléstől mentes, fásításra alkalmas megtartása.
- védő-takaró fásítások, fasorok megőrzése: Védő-takaró fásítás a majorok körül, a személtérakóhely körül 5-10 m-es sávban. Az új temető körül 50-es védősávban fa és cserjetelepítés.
- termálkút hasznosítására és környezetére részletes rendezési terv szükséges,
- új személtelep létesítése, illetve a hulladékkezelés megoldása,
- homokbánya rekultivációja.

IV. KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS programjavaslat.

- Az intézményekhez szükséges parkolók kialakítása.
- A vasútállomásnál egy 6 indító és 4 tároló állású autóbusszállomás.

GYALOGOS ÉS KERÉKPÁRUTAK:

- Önálló gyalogutat kiépíteni csak a kastélypark és a Kónya-gödör, közparkként való kialakításakor lehetséges.
- A helyi kerékpáros forgalom jelentős, ezért ezeken az utakon önálló kerékpár út kialakítására lenne szükség. A vasútállomás felé vezető út mellett egyoldali, kétirányú kerékpárút javasolt.

ÜZEMANYAGTÖLTŐ ÁLLOMÁS

- a gázcsere-telep előtt - a Galgahévízi úton, 4 kútoszloppal.

VASÚTI KÖZLEKEDÉS:

- Hatvant elkerülő gyorsvasút kiépítése Miskolc irányába. (MÁV tervezés)

SZENNYVÍZELVEZETÉSI PROGRAM:

A Galga Völgyében koncentráltan megjelenő felszín alatti vízkészlet védelmében a térségben keletkező szennyvizek elhelyezését és tisztítását meg kell oldani. A gazdaságossági és műszaki szempontok alapján Tura és Galgahévíz településeknek közös, helyi szennyvíztisztító telep létesítésére kerül sor. A tervezett tisztító telep Turától K-re, a Galga pataktól, illetve a Turai vízbázistól D-re települne. A tisztított szennyvíz befogadója fertőtlenítés után a Galga patak, a bevezetés a vízmű kutak alatt történik. A tisztítótelep lakóterülettel való távolsága 1000 m. A telep területe 140x175 m.

A program ismertetése után kérték a jelenlevőket, hogy szóljanak hozzá, mit és hogyan látnak a jövőnk érdekében. Nagyon nagy érdeklődés volt az új vásártér utáni gyepről, kinek a gondozásában áll? Szinte kisebb vita is kialakult ez ügyben. Arany J. utcától lefelé eső erdős résznek a lakóteleknek kellene kialakítani. A válasz rá az volt, mivel az Erdőgazdaság felügyelete alatt áll, így ők nem járultak hozzá e terület más célú kialakításához.

Hozzászólások hangzottak: Bizonyos külterületek belterületbe vonásával, közlekedés biztonságával, közutakkal, elterelő utakkal kapcsolatban; szóba került még az orvosi ellátottság, kerékpár utak tervezése, termál víz hasznosítás, Rendőrség helyzete.

A Rendezési Terv felülvizsgálata tovább tart.

PESTTERTV nyomán Benke Sándor
műsz.e.a.

KÁBELTELEVÍZIÓS TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt Igénylők!

A DIGITEL-2001 Önkormányzati Telekommunikációs és Informatikai RT ezúton kívánja Önöket tájékoztatni az ígért kábeltelevíziós szolgáltatás igénylésének lehetőségéről, módjáról és a szolgáltatás tartalmáról.

A Részvénytársaság beruházási ütemterve szerint a kábeltelevíziós hálózat a telefonhálózat szerves részeként, azzal egyidejűleg kerül kiépítésre.

Az Rt. Igazgatósága és Felügyelő Bizottsága a kábeltelevízió igénylésének módját - a telefonigényléshez hasonlatosan - az alábbiak szerint határozta meg:

1., A kábeltelevíziós igényléseket a helyi, települési önkormányzatok polgármesteri hivatalai kezelik, illetve bocsájtják rendelkezésre.

2., Éppen a lakossági érdekek szem előtt tartása miatt a kábeltelevíziós igénylési díjakat az igénylők szintén a Polgármesteri Hivatal meghatározott, és erre a célra külön megjelölt számlájára fizetik be. Ennek alapján a Polgármesteri Hivatal, mint részvényes-tulajdonos fogja a befizetett igénylési díjakat meghatározott időközönként átutalni a Részvénytársaság egyszerűsített számlájára.

3., Az igénylési díjak és az ehhez kapcsolódó befizetési határidők a következők:

- 1993. január 01. napjától
 - 1993. március 15. napjáig 8.000.- Ft,
 - 1993. március 15. napjától
 - 1993. december 31. napjáig 12.000.- Ft
- a kábeltelevíziós szolgáltatás belépési díja.

4., A befizetés egyéb (eseti) módjáról az adott helyi Önkormányzat határoz saját hatáskörében.

5., Az előzetes tárgyalások alapján a kábeltelevíziós szolgáltatás 18 égi (műholdas) és 4 földi csatorna vételét fogja lehetővé tenni. Természetesen a kiépítendő rendszer lehetőséget biztosít több helyi (települési) tévécsatorna üzemeltetésére is, amely az adott helyi Önkormányzat döntése alapján jöhet létre. Emellett regionális hír- és hirdetőcsatornát, valamint speciális adapterrel, külön díjfizetés ellenében fogható mozcsonnát (HBO) kíván az RT üzemeltetni. A műholdas csatornák kiválasztásánál a Részvénytársaság elsődlegesen a lakosság általános igényeinek kíván eleget tenni. Várhatóan az alábbi műholdas és földi csatornák vételére lesz mód:

Astra: Screensport, Lifestyle, MTV, ARD, 1Plus, Tele 5, RTL, Eurosport, SAT 1, Sky One, Sky News, Pro 7, CNN

ECS II F 3: Super Channel

Telecom IC: Antenne 2, Canal J

Magyar Televízió 1 és 2, valamint a Hungária TV

Amint a végleges szerződéses megállapodás létrejön a DIGITEL-2001 RT, illetőleg más szolgáltatók között, úgy pontos, listás tájékoztatót fogunk közreadni a fogható műholdas és földi csatornákról, illetőleg az ugyancsak fogható rádióállomásokról.

6., A kábeltelevíziós szolgáltatás után az igénylők havi átalánydíjat fognak fizetni, amelynek összege az előzetes számítások alapján 300 Ft/hó lesz. Mivel az ilyen jellegű díjmegállapítás az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság határozata alapján történik, a Tisztelt Igénylők

ezen a területen is számíthatnak az önkormányzati szemléletre. Nem titkolt célja a DIGITEL-2001 RT-nek, hogy lakosság orientált vállalkozásként valósítsa meg a meghirdetett telekommunikációs beruházást.

7., A Részvénytársaság vezetősége tanulva az eddigi rossz tapasztalatokból is havi rendszerességgel kívánja tájékoztatni Önöket a kábeltelevíziós rendszer kiépítéséről, illetőleg elsődlegesen az Önök által igényelt szolgáltatás tényleges tartalmáról.

Őszintén reméljük, hogy a telefonhálózattal együtt kiépülő kábeltelevíziós rendszer a szórakoztatáson túl tényleges szolgálatot tesz majd a létrehozást felvállaló Önkormányzatoknak és a lakosságnak egyaránt.

**DIGITEL-2001 RT = A POLGÁRI TÁVKÖZLÉS
REÁLIS ESÉLYE**

*DIGITEL-2001 RT.
Igazgatósága*

SORSDÖNTŐ KÖZGYŰLÉS

A turai Galgamenti MGTSZ központi irodájában 1992. december 18-án 13 órakor volt a szétválásról és vagyoni megosztásról döntő közgyűlés.

Kiss Miklós megbízott TSZ-elnök ismertette az elmúlt nyolc hónap eseményeit, majd Tóth István előterjesztette a vagyoni megosztásról és az üzletrész mértékéről szóló határozati javaslatot.

A kalkulált közös vagyoni 1992. év végén: 437 millió Ft.

A turai tagság üzletrészaránya: 72,32 %, a galgahévízi tagoké: 27,68 %. Az 1992. áprilisában elfogadott üzletrész 2,37 %-kal nőtt.

A Galgamenti MGTSZ - 17 éves fennállás után - három jogutód szövetkezetre vált szét:

- turai Galgamenti Szövetkezet,
- galgahévízi Faluszövetkezet,
- Galgafarm I. Organikus Mezőgazdasági Szövetkezet

A Galgamenti Mg. Tsz megszűntje után a turai új TSZ megtartotta alakuló közgyűlését és a tagok megválasztották a helyi Szövetkezet vezetőit.

Az igazgatóság tagjai:

Kiss Miklós elnök
Drégeli Miklós
Lévai Józsefné
Költő Aladár
Kovács Mihály
Tóth István
Pintér Sándor
Domoszlói Kálmán
Sára József

A Felügyelő Bizottság tagjai:

Horváth Tibor elnök
Lukács József
Gregóri Józsefné
Pálincás Istvánné
Tóth Mihályné

GYÖKEREK

"Nem hiányzik nekem semmi a világon."

(Mécs László)

Az alvégi paptanár haza-gondol...

Levelemre postafordultával kaptam meg a választ Rácz Gábor tanár úrtól. A válaszból kiderült, hogy szívesen válaszol kérdéseimre és hozzájárul a riport leközléséhez a Turai Hírlapban. De közölte velem azt is, hogy nem szívesen levelezne, hanem keressem fel valamelyik délután hatvani lakásán, ahol majd elbeszélgetünk egy kicsit.

Mint a karácsony előtti napok bármelyikén, e napon is rövidre szabták a napsugarakat, így amikor fél négy körül

megérkeztem a megadott címre, már alkonyodott. Rácz tanár úr természetesen várt rám és nagy örömmel tessékelt be a fűtött szobába.

- Mindenek előtt azt kellene tisztáznunk - kezdtem a zaklatást -, hogy hogyan szólíthatom. Mondjam-e azt, hogy Gábor Atya, vagy inkább főtisztelendő úrnak tituláljam? Ebben tessék nekem segíteni elsősorban is!

- Engem csak egyszerűen Gabinak, vagy Gábornak hívj! - válaszolta riportalanyom és máris helyet mutatott a kényelmes karosszékekben.

- Én ugyanis egyszerűen Palinak foglak hívni és természetesen tegezni is foglak - folytatta ellentmondást nem tűrő, de nagyon vidám hangon. Így aztán elhatároztam, hogy Gábor bátyámnak fogom a továbbiakban hívni a tanár urat, de a tegezésre sehogyan sem állt rá a szám. (Megjegyzem annak idején tanári diplomával a kezemben egykori tanárimat sem tudtam a világegyetemre tegezni!)

- Engedd meg - rázott fel gondolataimból Gábor bátyám - hogy megajándékozzalak valamivel, mert én készültem ám a fogadásodra! Gondosan becsomagolt, de alaposan használt könyvet vesz elő, a megjelölt oldalnál kinyitja és máris szívbemarkoló verssorok emlékeznek az egykori édesanyára Mécs László katolikus költő gyönyörű verse nyomán. Lenyűgözve hallgatom a felolvasást, majd utalok arra, hogy én egy hasonló szép verset tartok a legkedvesebbnek, ami szintén az édesanyára emlékeztet, Reviczky Gyulától az Imakönyvemet. Bele is kezdek és Gábor bácsi velem együtt mondja a könnyezett sorokat.

- Az lenne a kérésem, hogy néhány gondolatot tessék mondani a gyermekkoráról, akkori ismerőseiről, barátairól!

- Tudod én alvégi gyerek vagyok. Ide kötnek azok a csodálatos emlékek, amelyek elsősorban szüleimről maradtak meg bennem, de néha-néha felbukkannak a sori gyerekek is. Seres Misire, Gólya Sanyira, Zsiga Pistára, a Kutiakra (tudod a Vonalak) nagyon sokszor és nagyon szívesen gondolok vissza. Persze azt is meg kell mondanom, hogy az én gyermekkorom nagyon rövid volt, hiszen már 13 éves ko-

romban elkerültem itthonról, mivel kimagasló tanulmányi eredményeim arra ösztönözték szüleimet, hogy gimnáziumban folytassam tanulmányaimat. Természetesen nehezen búcsúztam az Alvégtől, szüleimtől és mindazoktól, akik itt az életemet jelentették. Ugyancsak szeretettel búcsúztam elemi iskolai tanítóimtól, mindenek előtt Balázs Lászlótól - tudod, aki később fatelepes lett - meg aztán nagyon sokszor megjelenik ma is gondolataimban Bokor Rózsika tanító néni, akiről biztosan te sem hallottál még. Kedves tanítóm volt a Kasziban Chikán Ernő bácsi is, ugyan él-e még? (Miután igennel válaszolok így folytatja.) Hála Istennek! De volt egy Hajdu Dezső nevű tanítóm is, akivel egy járási dalárda versenyen vettünk részt és meg is nyertük azt, de nem szeretnék megfedkezni Lanczinger Dezső tanító úrról sem.

- Néhány szót hallhatnánk középiskolás éveiről is?

- Gödöllőre kerültem a Szent Norbert Premontrei Gimnáziumba, ahol nagyon jól éreztem magamat. Ez 1928-ban volt, amikor a már meglévő gimnázium és internátus épülete mellett elkészült a rendház is. Itt érlelődött meg bennem az a gondolat, hogy teológus és egyben tanár leszek. Nagyon sokat köszönhetek gimnáziumi éveim idején áldott emlékü hitoktatómnak Dr. Szabadka Medárdnak, az Ő példája lebegett előttem, ez lelkesített.

- Mi történt ezután?

- A sikeres érettségi vizsgák után a Gödöllőn helyben működő főiskolán teológiát tanultam, majd ennek elvégzése után budapesti lakos lettem, itt ugyanis az ELTE hallgatója lettem magyar-latin szakon. A kemény tanulással fűszerezett évek lassan eltelték és egyszer csak azt vettem észre, hogy friss diplomával a kezemben tanár lehettem ott, ahol eddig diák voltam, ugyanis a Szent Norbertbe kerültem magyar-latin tanári minőségben. Persze, mint általában mindenkinek, nehéz volt a beilleszkedés és bizony sokáig én sem tudtam letegezni volt tanárimat. Míg nem egyszer Bay Károly kollégám rám nem rivallt: Merd már végre azt mondani, hogy te! Mondanom sem kell, hogy mindez, vagyis hát a pályakezdésem 1943-ban volt, amikor már javában dúlt a második világháború.

- Mit hozott Önnek az akkori rendszerváltás?

- Sok keserűséget. 1948-ban megtörtént az egyházi iskolák államosítása, így elmondhatom én is, hogy egyszerűen kirakták a szűrőmet a premontreiból. Legjobban az fáj nekem, hogy az elbocsájtó levelet nem az államtól kaptam meg, hanem a váci püspöktől, hivatkozva az állam és az egyház között létrejött megegyezésre. Persze nem sokáig maradtam munka nélkül. Vidalkovich Aladár, egykori iskolatársam felajánlotta nekem, hogy vállaljak a halasi plébánián irodai munkát. Hamar becsomagoltam a 6 zsebkendőmet és máris jelentkeztem új munkahelyemen, ahol közel 3 évet töltöttem el.

- Pedagógiai tevékenységet nem folytathatott?

- Később igen. Találkoztam ugyanis egy volt rendtársammal, aki megkérdezte, hogy szeretnék-e tanítani. Természetesen nagyon gyorsan igen volt a válaszom és testvérem tanácsára másnap már írtam a kérvényt a minisztériumba és 1951-ben megkezdhettem általános iskolai tanárkodásom

mat Sárosdon. Az itt eltöltött időszakból két emlékem maradt meg. Az egyik az, hogy bár mindenki meg volt munkával elégedve jutalmat mégsem kaphattam, mert hát szerzetes voltam. A másik szintén rossz emlék. Nagyon beteg lettem és több műtétet hajtottak végre rajtam, de aztán végül is sikerült visszaszerezni egészségemet. Később Velencére kerültem, ahol első osztályos osztályfőnökséget akartam rám bízni, de sajnos ezt sem kaphattam meg priuszaim miatt. Így hát nagyon érdekes volt számomra, amikor a tanulmányi felügyelő megkeresett egy alkalommal és közölte velem, hogy kineveznek igazgató helyettesnek az új szakközépiskolában. Bár sem testem, sem lelkem nem kívánta ezt, mégis elláttam ezt a megbízatást is, egészen az ottani szakközépiskola megszűnéséig. Ekkor Móra kerültem, ahol egészen 1976-ig nyugdíjazásomig a mezőgazdasági szakközépiskola internátusában dolgoztam.

- Hogyan telnek nyugdíjas évei?

- Azzal szeretném kezdeni, hogy én meg vagyok elégedve a nyugdíjammal, ami 12 ezer forint. Egyedül vagyok, megélek belőle, még takarékoskodni is tudok minden hónapban. Egyébként első két nyugdíjas évemet otthon töltöttem el Turán. Sokat jártam a faluban és figyelgettem a változásokat. Valamikor az Alvég a falu vége volt, ekkorra már a Zsámboki újtelep jóval távolabbra vitte a faluvégét. Aztán hová lett a szalmáskert? Mindez csak emlék és az én szülőfalum hatalmassá bővült. Két év elteltével Hatvanba kerültem, ahol unokaöcsém Zsiga Jani segítségével egy kétszobás lakást sikerült vásárolnom. Bár korábban Gödöllőre szerettem volna települni, azóta itt élek és megmondom őszintén nagyon jól érzem magamat. Sokat olvasok, látogatója vagyok a városi könyvtárnak, ahol szinte minden megtalálható a régi és az újabb megjelent könyvek közül. Gödöllőtől sem váltam meg végleg. Időnként meglátogatom az ismét működő minirendházat és Fényi Ottó igazgató urat az újonnan megnyílt, egyelőre 2 osztályos gimnáziumban. Sok-sok kedves emlék köt ide! Templomba természetesen rendszeresen járok, de egyházi funkciót nem töltek be. Tanári hivatásomat sem gyakorolom, hiszen egy időben a latin nem kellett senkinek, magyarul meg mindenki tud, úgy gondolták. Én bennem meg az alakult ki, hogy amíg a nyugdíjamból meg tudok élni, nem vállalom semmilyen tevékenységet.

- Az egykori alvégi gyermekévek után, hogyan vélekedik a városi életéről?

- Nézz ki az ablakon, hol van itt város? É legföljebb csak kisváros. Nagyon szép, szellős helyen lakom, mindennél jó levegő vesz körül. Aztán itt is vannak jóbarátaim. Minden vasárnap a szentmise után meglátogatom Princz Osziékat és Rác Sándor, unokaöcsémekkel is rendszeresen tartom a kapcsolatot.

- Tura milyen szerepet tölt be életében?

- Először is hadd mondjam el, hogy mindenszentekkor itt volt nálam az egész család. Nagyon jól esett. A másik meg az, hogy én kéthetenként hazajárok Turára testvéremhez Rác Rozáliához a bikakósorra. Az ő családjával nagyon jó a kapcsolatom, az otthon hangulatát jelentik számomra. Persze most is körülnézek mindenütt amerre járok és ahogyan szépül, növekszik az én falum, úgy mindig az fogalmazódik meg bennem, hogy itt nagyon szorgalmas emberek laknak, akik sokat, de nagyon sokat dolgoznak.

- Nagyon szépen köszönöm nyilatkozatát és a két hetessel fémjelzett életkorához további egészséges, boldog éveket kívánok a Turai Hírlap nevében!

Takács Pál

EGYHÁZKÖZSÉGÜNK ÉLETE számokban 1992

KERESZTELTÜNK: 85 gyermeket (86)

44 fiút és 41 kislányt. A megkeresztelték között volt 4 óvodás korú, 10 iskolás gyermek. 22 gyermek szülei polgári házasságban élnek, 3 kisgyermek szülei nem élnek házasságban.

ELSŐ ÁLDOZÓ VOLT: 81 turai. 65 iskolás korban, (69)

16-an házasságkötés, illetve keresztelek kapcsán készültek fel a gyermekkorban elmulasztott gyónás-áldozás pótlására.

SENTÁLDOZÁSOK SZÁMA: Kb. 65.000 volt.

27 PÁR KÖTÖTT HÁZASSÁGOT TEMPLOMUNKBAN. (29)

Ebből 4 volt utólagos házasságrendezés, 13 turai kért keresztlevelet vidéki esküvőhöz. Így összesen ezévből 57 turai fiatal kötött templomunk házasságát. (1991-ben: 64 volt)

BETEGET ELLÁTÁSA 1334 esetben történt.

A templomi szent kenet kiszolgáltatásban 187-en részesültek. Az esztendő során betegek szentségét 412 betegnek adtuk fel. Hatvani kórházban 395 beteget, a Szociális Otthonban 280 öreget gyóntattunk-áldoztattunk.

114 volt HALOTTAINK száma. (124)

52 férfit, 62 nőt kísértünk utolsó útjára. Betegágyán szentgyónással-áldozással, betegek kenetével készült a Isten előtti számadásra 68 testvérünk. Készületlenül távoztak: 46-an. Legidősebb halottunk 92 éves volt, a legfiatalabb 4 hónapos. 17-en nem érték meg az 50 évet sem - 32-en, tehát halottaink közül minden 3. nem érte el a 60. életévet sem.

Szomorú, hogy 6 testvérünk nem talált sem Istenben, sem embertársban erősítésre, és önkézzel vetett véget életének. az irgalmas Isten bocsássa meg kétségbeesett tettüket. (A zárójelbe lévő számok előző évi adatok.)

HITTANOSOK SZÁMA: kb. 500 iskolás, 30 fiatal.

70 fiú és lány készül szorgalmasan **CSEKÉSZAVATÁSRA.**

2 ÉNEKKAR MŰKÖDIK közre DICSERETESEN TEMPLOMUNKBAN, hogy Istentiszteletünk minél méltóbb, ünnepélyesebb legyen.

MINISTRÁNSOK száma 30.

MÁRIÁS LÁNYOK sajnos mindössze 7-en vannak.

ÖSSZESÍTÉS 1980-tól

	Keresztelés	házasság	hittanosok	temetés	fogylunk:
1980.	86	39	542	105	19
1981.	77	25	460	104	27
1982.	61	29	415	104	43
1983.	67	29	439	107	40
1984.	75	29	479	117	42
1985.	65	37	488	122	57
1986.	76	47	480	128	52
1987.	79	31	514	108	29
1988.	81	36	501	91	10
1989.	91	38	530	132	41
1990.	101	47	552	122	21
1991.	86	29	570	124	38
1992.	85	27	530	114	29
	1030	443	1478	-	448

Az egyházközség létszámának 448-cal való csökkenése nem valószínű, hogy beleillik abba az isteni tervbe, miszerint "Szaporodjatok és sokasodjatok, töltsétek be a földet!"

Vagy talán születtek, csak evilágra, és a keresztség maradt el, amely örök életre szül?

MINDEN KEDVES TURAI HÍVŐNEK, ISTENKERESŐNEK, ÉS VELE VIASKODÓNAK IS KÍVÁNOM ISTEN KEGYELMÉT, HITET, ISTENBE VETETT REMÉNYT, ISTEN ÉS EGYMÁS IRÁNTI IGAZ SZERETETET AZ ÚJ ESZTENDŐ MINDEN NAPJÁRA.

TURA, 1992. december 31.

LUKÁCS ANDRÁS
plébános

UTAZÁSOK TÜNDÉRKERTBEN

VI. Fent Gyergyóban és útban hazafelé

Foto: Kálna T.

A következő napon észak felé vettük utunk: végig a Csiki-medencén, az Gyergyóba. A Keleti-kárpátok ezen részéről ered Erdély két legjelentősebb folyója: a szelíden kanyargó Maros és a vad tájakon áttörő Olt. Nemsokkal Szereda után érünk Csikcsicsóra, Tamási Áron Abeljének szülőfalujába. A falu határában hajdanában kisebb fajta vár állott, az Északi-Hargita vonulatának egyik előhegyén. Maradványai talán még ma is láthatóak, mi azonban nem látunk semmit a szokásos reggeli köd miatt. Mindezeket túl Csicsó kaposztájáról és borvízforrásairól is híres.

Ezután érkezünk Mádéfalvára, ahol megállunk és megtekintjük a falu határában lemeszarolt 200 székely vértanu emlékművét. A szörnyű emlékű "Mádéfalvi vérszedelemtől" a hányattatott életű, nagy erdélyi író Nyírő József írt szinte "forrásértékű", mégis szépirodalmi ihletettségi történelmi regényt.

A szomorú történet lényege röviden a következő: Mária Terézia (1740-1780) - az egyébként jó emlékű - császárnő a székelyeket reguláris ezredkebe akarta soroztatni a Birodalom határainak őrzetére. Galiciától egészen az Adria partvidékéig.

A hagyományosan határvédelmi feladatokat ellátó - s ezért a közepkorban kollektív kiváltságokat is élvező-székelység nem volt hajlandó kényszer hatására császári egyenruhába bújni, és távol hazájától teljesíteni szolgálatot.

1763-ban a székely előjárók kérényét szarkasztettek, melyben felpanaszolták sérelmeiket, s azt eljuttatták az uralkodónak.

Mária Terézia rövid válasza: "...Senki az új katonák közé (ha nem önként adja magát) be nem vétetik..."

Mindezek ellenére Bukow generalis, kormányzó 1763. december 26-án megjelent Csikban, hogy az erőszakos sorozást végrehajtsa. 1764. januárjában tanácskozással rendelte a székelység képviselőit a Mádéfalva melletti Szalonka-völgybe. A székelyek hajthatatlanok maradtak, megvédték Bukow tervét.

A kormányzó másnapra 700 küldöttet hívott Mádéfalvára. Az éjszakai sötétség leple alatt azonban katonaság vette körül a falut, ágyukkal is felszerelve.

Hajnali 4 órakor templomi zászlókkal, zsoltárokat énekelve érkeztek a küldöttek; s nyomban kezdetét vette a fegyvertelen tömeg lemészárlása.

Többszázan maradtak ott helyben, vérbefagyva; sokaknak sikerül elmenekülni.

A megtorlás ezután is minden eszközzel folytatódott. A fiatalok egy része a szomszédos Moldvába szökött át, s lett csángóvá.

A mádéfalvi áldozatok tömegsírja fölé Bukow gyalázkodó emlékművet emeltetett, ezzel a felirattal: "Domita Siculorum superbia hic iacet" (itt záblázta meg a felsőbbség a székelyeket).

II. József (1780-1790) - Mária Terézia fia - erdélyi útja során leromboltatta ezt a gusztustalanságot.

A mártírok jelenlegi emlékművének helyén kezdetben egy óriási fakezret állom, a ma is látható impozáns alkotást a múlt század végén emelte a tisztelgő utókor.

Némán olvassuk a márványtábla feliratát, még néhány percig ácsorgunk, majd fel a buszra, s máris indulunk tovább. Elhagyjuk Csikrákóst, Csikmadarast, Csikdánfalvát, Csikkarcfalvát, Csikszentdomokost és így érünk Marosfőre. Balkézre esik a Maros, itt még keskeny hegyipatak. Az Olt keresztelte utunkat, az meg olyan vékony erecske volt, hogy még ugranom sem kellett; egyszerűen átléptem. Valahol itt húzódik Csik és Gyergyó határa. Az idő is tisztulni látszik, most vesszük csak észre, hogy hatalmas hegyek vesznek körül, különösen kelet felől torryosulnak fölénk a tarfejű, sziklás kőóriások.

Átmegyünk Tekerőpatakon és Gyergyószentmiklós főterén. Még a város központja előtt az út jobb oldalán látható egy arányaiban és formájában szinte felülmúlhatatlanul tökéletes örmény katolikus templom. Az utolsó erődtemplomok egyike, 1730-ban épült barokk stílusban.

Az örmények a XVII. század végén telepedtek meg Erdélyben Apati országolása idején. A menekültek I. Lipót uralkodása alatt katolicizáltak örmény nyelvű szertartással.

Szentmiklóst is elhagyva egyre mélyebbre hatolunk "Gyergyóország" belsejébe. Nyírő József így ír róla: "Furcsa különös világ ez a Gyergyó! Nem tartozik sehova, csak önmagához. Hegye, földje, vize, levegője, fája, embere, mindene más, mint egyebütt. Maga a nap is nehezen hágja meg ezeket a havasokat. Legyengül, míg a tetejükre ér. A fénye is elváltozik, nem való minden bolondnak ez a világ, itt kell születnie az embernek, hogy kibírja."

Folyamatosan északkeleti irányba tartunk. Az Ikarus névre keresztelt lélekvesztőnk lassan szuszog felfele a havasok kanyargós útjain. Az ember lelke szinte bizserog a függőlegesen táguló tér látványától. Úgy érezzük már az égben járunk. Csend van és mi megyünk a felhők fölé.

Aztán hirtelen ereszkedni kezdünk, mintha hullámváson lennénk. A szétfénylők látni engedik a vadregényes sziklakúpokat. Balról egészen váratlanul pillantjuk meg a Gyilkos-tó vizét. Megyünk tovább a Békés-patak mentén befelé a szorosba. Bejáratánál megáll a busz, és mi kiszállunk. A patak mély völgyet vajt, szemben velünk az Oltárkő olyan, mint egy talpán álló, lassan olvadó jégcsap vagy cseppkőképződmény. 1200 m magas függőleges sziklafal, mely az 1900 méteres csálhó egyik bizarr nyulványa. Itt vagyunk a történelmi Erdély és Moldva határán: innen néhány kilométernyire, a szoros keleti kijáratán túl, az már Moldva. Igen lassan haladunk, a látvány olyan, hogy 10-15 méterenként megállunk. A Békés-szorosról többet írni nem lehet. (Aki már egyszer járt ott, az megérti miért).

Megfordulunk és visszamegyünk a Gyilkos-tóhoz. A víz tükre olyan, mint egy cseppfolyós mélyzöld fényű párázó drágakő. A mesészép tó egy természeti katasztrófa eredményeként jött létre: 1837-ben két egymást követő hegyomlás elfekesztette a Gyilkos- és a Likas-patak vizét. Természetes völgyzárógát képződött, s a völgyben álló dőlceg fenyevesek lassan víz alá kerültek.

Foto: Kálna T.

Foto: Kálna T.

A mész- és vastartalmú víz a fenyőtörzseket konzerválta. Ma is ott állnak gyökereikkel lent a mélyben kapaszkodva, hegyes nyársakként döfve át a tó sima tükreét.

A tó mintegy 600 m hosszú és hozzávetőlegesen 200 m széles, 30 m mély. Partján állva 1000 méterrel vagyunk a tenger szintje felett. Néma óriások vesznek körbe: északról a Nagy-Cohárd (1507), sötétzöldben és halvány rózsaszínben pompázva. Hátunk mögött a Kis-Cohárd. Messzebb délen, fent a Nagy-hagymás (1800 m). Szemben velünk (nyugaton) a Ló-havas, a Vereskő és a Likas-havas.

Miután kibámszkodtuk magunkat, megebédelünk kövön-füvön. (Ezalatt kísérelünk és patrónusunk Bodó Árpai nagy vadászserencsével és rutinnal rákászni kezd a stég alatt. A tóban - az elmondások szerint - szép nagyra nőtt pettyes pisztrángok is élnek).

Ettünk, ittunk, gyönyörködünk, buszra szállunk és indulunk Szárhegy felé. Vissza kell mennünk Gyergyószentmiklós irányába, majd északnyugatra fordulunk. nemsokára helyben vagyunk. A várkastély helyén már a XV. század közepén lakótorony állt, a későbbi pompás reneszánsz épületet Lázár István Csík-Gyergyó- és Kászonszék főkirálybírája emeltette, s hagyományoztatta át családjának. A kastély-romjaiból is újjászülve dacolt a történelem viharai. A Lázárok kitűnő üzletemberek voltak. Mikor kifogytak a helybéli nyakas és "drága" székely munkaerőtől, helyettük olcsóbb és jámborabb oláhokat alkalmaztak, következésképp a románság megvetette lábát a vidéken. Így lett Szárhegyből Lazarea.

Sokat fényképezünk, videóznak. Az épületbe bemenni nem tudunk, de körbejárjuk belső udvarát. A főhomlokzat szárnyait épp most renoválják, az épen maradt részekben képzőművészeti alkotótábor működik. Dolgoztak itt fadaragó népművészek is, a ferences kolostorban időszakos irodalmi alkotóműhely dolgozott. A várkastély felújított szárnyaiban ma értekezleteket tartanak. Szárhegyről Szereda-árintésével érkezünk vissza Alcsikba. Ez az utolsó esténk Szentimrén.

Másnap a kora reggeli órákban búcsúzkodunk és elindulunk hazafelé. Jó tempóban haladunk, átvágunk a Hargitán. Székelyudvarhelyt is elhagyjuk. Első pihenőnk a Görgényi-havasok aljában. Korondon tartjuk,

itt feltöltjük borvízkészleteinket. Aztán végig a Székelyföldön, majd az Erdélyi-medencén.

Foto: Kálna T.

Kolozsvár előtt, a Feleki-tető aljában ebédszünetet tartunk. Bent a városban még rövid időre megállunk. Innentől egyhuzamban haladunk egészen Nagyváradig, itt rövid sétát teszünk, megtekintjük a híres Kanonok sort, végigmegyünk az ódon arkádok alatt. A nem régen felújított Szent László - Székelyesegyház - kívülről - belülről - egyaránt káprázatos, legyűgöző látványt nyújt.

Nagyváradtól már csak néhány kilométer a határ. ...Ami itt várt az a legesszimistább elképzeléseinket is felülmúlta: 11 órát várakoztunk. Még szerencse, hogy ránk eseteledt, így nem kellett sokáig bámulnunk a minket körülvevő szeméttenger...

Mintha a Balkán összes mocskát ide hordták volna össze: több kilométeres kocsisor, üzérkedők, csempészek, csavargók, drága sör, romlott szendvics, vibráló feszültség... Nagyon szerettünk volna már a határ túloldalán lenni.

- Aztán nemsokára ez is elkövetkezett. Soha nem hittem volna, hogy a jellegtelen, unalmas nagy magyar Alföldet valaha is ilyen szépnek fogom látni; szinte "zavaró" volt a rend és a tisztaság. - Jó itthon lenni. A határon történt közjáték után - furcsa módon - úgy éreztük, mintha egy gazdag szabad és virágzó országba érkezünk volna. - Minden viszonylagos.

Felnapos csúszással, őrliási melegben, eltörődve, fáradtan érkezünk haza, de másnap - gondolatban - már újra a varázslatos Székelyföld fái, romjai, tavai sziklái között járunk.

Augusztusban szentimrei vendéglátóink viszonzották látogatásunkat.

Valamennyi útítársam nevében köszönetet mondok mindazoknak, akik áldozatos, fáradságos előkészítő és szervező munkájukkal hozzájárultak ennek a csodálatos útnak a létrejöttéhez és sikeréhez.

Kálna Tibor

REMÉNYIK SÁNDOR

ERDÉLY MAGYARJAIHOZ

1918 őszén

*Hadd jöjjön hát, aminek jönni kell,
Idők lavináját ernyedt karok
Ha többé fel nem tartják!
De mi simuljunk össze, magyarok!
Kiáltó szó ha nem lehettünk már:
Egy tiukos társaság legyünk!
Kivándorolni, elbujdosni? Nem!
Mi innen nem megyünk!*

*Nagy szalmatüzek lángjából marad
Szívünkben egy marék izzó parázs -
Égő világoknál ezerszer izzóbb
És izzóbb nála nem lesz semmi más.
Egymás szíve-falán, végzetünk éjén
Egy néma jelszót kikopogtatunk,
Mini jeladást a Katakombák mélyén:
"Magyarok maradjunk!"*

*Idők mélyén vajúdíhat sok halál,
Sok minden megélehet,
De oly koporsói nem gyárt asztalos,
mely minket eltemet.
Magyar bárdok ajkán csak újra bajt
Virágok, lombok és-magyar fánk:
nyelvünk,
S romolhatatlan erőnk árja zeng:
"Örök az élet bennünk!"
Virrasztottunk mi tetszhalottai már!
A lefojtott szó erősebb a jajnál,
Nyílt szónál több az allegória
S a vértezett szív a vértezett karnál.
A lefeszített rugó izmai
Nem engednek, de erőt gyűjtenek lassan,
Nagyobb erőt szül nagyobb elnyomás,
Míg döngve visszapaítan.*

*Virrasztottunk mi tetszhalottai már,
Állunk sok vihar, nekünk ez sem új,
Ha kiszaggattak: új gyökereit vertünk.
Mi tudjuk, mit jelent: balszél ha fúj.
Nem tagadom: jöhet még zord idő,
Sok mindent nem lehet majd merni,
Talán szavunk se lesz, jajunk se lesz,
Csak a szívünk fog verni.*

De magyarul fog verni!

HOGY TETSZIK LENNI?

Sára Sándor édesanyja mesélt életéről

A jobbszélen álló kalapos hölgy Sárrika néni.
Az első sorban lévő kislány a 7 éves Sára Sándor.

Sára Istvánné - Császárs Sarolta - 1910-ben született Szajolban.

3 fivére közül - jogász, orvos, katonatiszt - egy él.

Apja állomásfőnök volt Szajolban, majd egy olyan állomáson teljesített szolgálatot, amely csak megállóhely volt, település nem tartozott hozzá. A Vaskapu nevű megállóhelytől fogaskerekű pályán haladt tovább a vonat, mert mindez Hunyad vármegyében volt. Sárrika néniék 10 évig éltek Erdélyben, Bukován. A család azért költözött vissza Jászberénybe, mert az ottmaradáshoz fel kellett volna venni a román állampolgárságot, de ezt az apa nem vállalta.

Az édesanya - Koncsek Teréz - a kor divatjának megfelelően a háztartást vezette, és nevelte 4 gyermekét. (Szép feladatot teljesített).

Sárrika néni 1932-ben került Turára. 22 éves volt akkor. Felesége lett Sára Istvánnak, aki Volter Ferenc főjegyző mellett dolgozott aljegyzőként és 1 évvel korábban özvegyen maradt. 23 éves felesége tüdővészben meghalt. Az orvostudomány még nem ismerte - legalábbis széles körben nem alkalmazta - a penicillint.

Az aljegyző úr egyedül maradt két apró gyermekével. Éva (most Kuthi Józsefné tanár) 2 éves, Zsuzsa (most Tóth Józsefné, és az iskolai élelmészvezető édesanyja) 2 hónapos volt. Abban a házban lakott a 6 tagú család (az idős Sára házaspárral közösen), amelyben most Józsi bácsiék laknak a Szent István úton.

Nem volt könnyű dolga a jászberényi lánynak, de átsegítette őt a nehézségeken anyósa, aki "áldott jó asszony volt", és a két kicsi lány is "nagyon jó gyermek volt".

1934-ben épült meg a saját otthon (tornyos ház a Szociális Otthon mellett), amit 1941-48 között átmenetileg elhagyott a család, t. i. Ikladon főjegyzőt kerestek, és a pályázatot Sára István nyerte. Ikladon szolgálati lakásban laktak. Nehéz, felelős beosztás volt főjegyzőnek lenni, és mint később kiderült, veszélyes is. Pista bácsit 1946-ban, 47-ben és 54-ben (ekkor Dr. Király János ügyvéddel együtt) koholt vádak alapján - internálták.

Igaz, mindhárom esetben csak 2-3 hónapig volt távol, de nagyon megérezte a családfő hiányát az akkor már 2 gyermekkel megszorodott család.

1933-ban született Sanyi (Turán, Csizmadiáné bábaasszony segítségével), és 1942-ben Magdus.

Remélem, Sárrika néni megérti, és a többi testvér elnézi, hogy Sanyiról kicsit bővebben kérdezem.

Milyen gyerek volt?

Voltak-e barátai?

Hol járt iskolába?

Volt-e valami apró jel a gyermekben, kamaszban, ami sejtetni engedte a későbbi művészt?

Hogyan élte meg első sikereit?

A későbbiek? A díjakat, hírnevet?

Ikladon járt elemibe. 10 éves korában került az aszódi gimnáziumba. (Akkoriban 4+8-as iskolaszervezet volt Magyarországon). 3 évet járt Aszódon, a következő 3 évet pedig Jászberényben végezte. Ott anyai nagyszüleinél lakott. A hetedik évet Berettyóújfalun, a nyolcadikat Budapesten töltötte. Berettyóújfalun orvos nagybátyjánál, Budapesten Kerekes nevű osztálytársánál lakott. Jóeszu, eleven gyermek volt. Kevés barátja volt, rengeteget olvasott. Nem tudott hízelegni, zárkózott volt, keveset beszélt.

1 év késéssel vették fel a Színművészeti Főiskolára. Az 1 év alatt fizikai munkát végzett: zsákos volt cséplőgép mellett, és földmérővel dolgozott. Közben nagy kedvvel, nagy tehetséggel fotózott. Akkoriban Kovács László volt a Kultúrház igazgatója, aki alighanem észrevette az ifjú Sára Sándor kivételes talentumát, mert szabad bejárást biztosított neki a kultúrház fotó-laboratóriumába.

1957-ben kapott operatőri diplomát.

A Kossuth díjas, Balázs Béla díjas Kiváló és Érdemes művész nagy rendezőkkel - többek között - Szabó Istvánnal, Huszárik Zoltánnal, Radványi Gézával, Kósa Ferencsel dolgozott operatőrként, de rendezőként is sok filmet készített.

RÖVIDFILMJEI:

Virágát a napnak	1960.
Cigányok	1962.
Egyedül	1963.
Pro patria	1969.
Teszt	1972.

DOKUMENTUMFILMEK:

Néptanítók	1981.
Pergőtűz I-IV.	1982.
Báboina I-VII.	1984.

A 80 éves Sárrika néni köszönti a családot.

Sír az út előtt I-IV.	1986-87.
Csonka Bereg	1989.
Te még élsz?!	1990.
A lefegyverzett ellenséges erők I-II.	1991.

JÁTÉKFILMEK:

Feldobott kő	1967.
Holnap lesz fácán	1974.
Nyolvan huszár I-II.	1977.
Tüske a köröm alatt	1987.
Könyörtelen idők	1991.

TELEVÍZIÓS MUNKÁK:

Égi kökényfák alatt	1980.
Krónika I-XXV.	1982.
Dózsa	1986.
Jelen napok Ázárón I-III.	1986-87.
Szülőföldem - Zsámoly	1987.

Mi turaiak büszkéek vagyunk a művészre. Sáríka néni is hevesebben ver a szíve, ha fiáról hall, róla olvas. Érzí, ő egy kicsit "második főszereplő", amikor jelen van egy-egy filmbeutatón.

Sára Sándor azonban csendesesen éli meg a sikert. Nem dicsekedett az elsőknél sem, azóta sem teszi. Nem szereti, ha körülrajongják.

Budapesten él feleségével, Szegedi Erika színművészzel, lányával Julival, aki rendező szakot végez a Színházművészeti Főiskolán, és anyósával. Balázs fia (akinek édesanyja Moór Marianna és alsós korában Turán is járt iskolába, Visnyé Juliska néni tanította) operatőr. 30 éves, nő, 1 gyermek apja.

Az operatőr-rendező minden évben várja a tavaszt, hogy őszig tartóan leköltözhessen a köveskálai parasztházba, melynek udvarán Makovecz Imre - alkotta életfa áll, és ahol gyakran megfordul jelen művészekből, politikusokból álló baráti társaság.

Borát palackozza, saját címkével jelöli. Ha ideje van, szívesen horgászik, vadászik.

Sáríka néni nem örült volna, ha fia került volna a televízió élére. Mint anya, féltette volna őt az ott lévő - szerinte nagyon is feldúlt - darázsfészektől.

Az örökmozgó, szívós, erős Sáríka néni 1989-ben agyvérzést kapott. Jobb oldala béna, keze használhatatlan, csak járókával közlekedik a lakásban.

Bár néha elkeseredik, nem boldogtalan. Nem szenved hiányt semmiben, mert szeretettel ápolja, gondolja őt Kiss Péterné - Marika néni, és a család is gyakran meglepi. Ez a karácsony is szép volt, körülvette a nagy család.

Az agyvérzés óta nehezebben formálja a szót, mégis szívesen beszélget rendszeresen látogatóival: Kovács Lászlónéval és Király Istvánné, Éva néniel.

Cinci néniel felidéztek azt az időt, amikor a Galga parton álló úri kaszinóban szórakozott a falusi értelmiség, ahol volt kugli, tenisz, cigányzene a férfiaknak, és beszélgetési (néha jó-tékonykodási) lehetőség az asszonyoknak.

Még pár éve hetenként találkozott - együtt teázott, kávézott, beszélgetett - egy kedves társaság: Póckné Mancika néni, Galambos néni, Dusi néni, Mezeiné Rózsika néni, de sajnos már egyedül Sáríka néni él...

Sáríka néni szeme kékje ma is fiatalos.

Remélem, és őszintén kívánom, hogy még sokáig éljen, egészsége ne romoljon.

Köszönöm, hogy beszélgetett velem.

Erdélyi Ágnes

"A BEZÁRULT SZÍV"
A LEGSZÖRNYŰBB BÖRTÖN"
(II. János Pál)

MEGÉRKEZETT A MIKULÁS a Retyezátra!

A Magyar Román Humanitás Alapítvány, melynek alapítói között két turai is tevékenykedik (Sándor Irén és jómagam) 1992-ben a Retyezátra küldte el a Mikulást, hogy az ottani mozgássérült intézetek gyermekeinek okozzon gyógyító örömeiket. A közel 400 kilométeres buszozás után első állomásunk Desna volt, ahol az Országos Rehabilitációs Intézetben 400 mozgássérült gyermek, ugyanennyi szülő és közel másfélszáz orvos, illetve ápoló fogadott bennünket.

Amikor beléptem a terembe (természetesen ismét én voltam a várvavárt Mikulás bácsi) néma áhítattal fogadtak mind a gyermekek, mind pedig a felnőttek. Majd számomra érthetetlen román nyelvű Mikulás-köszöntőt énekeltek el közösen, meglepő fegyelmességgel.

Bár nagyon sok magyar gyermeket is ápolnak ebben az intézetben, mégis a román gyermekek kedvéért fordították magukat, amit elmondtam az ünneplőknek. Elmondtam mindenek előtt, hogy elhoztuk szerény ajándékainkat, a Galgamenti termelőszövetkezet almáját és csokoládéját, a Galga ÁFÉSZ édességeit, a Diákönkormányzat játékait, édességeit, könyveit Turáról, a szolnoki üzemek és vállalatok ajándékait, bár nem ezt szántuk igazán ajándéknak. Az igazi ajándékot a szívünkben hoztuk magunkkal, és ez nem más, mint a szeretet. Mert a szeretethez nem kell sok pénz, kincs, vagyon. Ha valaki éhezik egy darab kenyér részünkről a szeretet megnyilvánulását jelenti, ha valakit megbántottak egy kedves mosollyal boldoggá tehetjük, akinek fáj valamije egy simogatás sokat enyhíthet a fájdalomon. Aztán elmeséltem Jókai Mór Melyiket a kilenc közül című elbeszélésének János mesterét, aki nagy szegénységében egy szép karácsonyi énekkel ajándékozta meg gyermekeit és hogyan tudnak azok örülni e nemes ajándéknak.

Cornelin Birsan doktor, az intézet igazgató főorvosa köszönte meg az ajándékokat és a kedves látogatást, majd elhívott a kórház udvarában lévő lakására, hol bemutatta gyermekeit, összesen tizenkettőt. Valamennyiükre jellemző, hogy mozgássérültek. Az történt ugyanis, hogy amikor a doktor úr két saját gyermekét kiröpítette a családi fészekből, kis ápolójai közül 12 árva gyermeket fogadott örökbe, hogy a továbbiakban ő viselje a gyermekekkel járó minden gondot, tőle kapják meg azt a szeretetet, amelyet kis nyomorult életük megtagadott tőlük. A család is dallal fogadott bennünket és én, míg hallgattam az érthetetlen szövegű éneket arra gondoltam, hogy a mai napon mennyivel gazdagabb lett az én életem is e nagyszerű orvos megismerése kapcsán.

Még fülemben csengett a tizenkettek melódiája, amikor már ismét a buszon ültünk és néhány óra múlva már a dévaiakat köszönthettük, ahol Elisaveta Verey az alapítvány romániai képviselője és Octavian Bogdan a Mozgássérültek Országos Egyesületének vezetője fogadott bennünket. Itt találkoztunk a dévai magyar iskola igazgatójával is, akinek a turai gyermekek által gyűjtött kiskönyvtárat adhattuk át.

Szállásunk a gyógyfürdőjéről jól ismert Geoagiu nevű település egyik szállodájában volt, ahol az alapítvány tagjai találkozhattak Gaspár Oana megyei vezető főorvossal, aki lelkes támogatója az alapítványnak. Egyébként ő az orvosa a román olimpiai tornászcsapatnak is.

A következő napon újabb találkozók után Déván a Mozgássérültek Intézetében ülést tartott az Alapítvány és megtárgyalta 1993. évi akcióprogramját, majd az esti órákban hazaindult a 6 tagú magyar alapítványi delegáció.

Takács Pál

LAURA MA A Fabiola címszereplője volt

Éppen egy tucat esztendővel ezelőtt jelent meg az a cikkem a Pest megyei Hírlapban, amelyet Lauráról írtam. Véletlenül ismerkedtünk meg a kastélykertben, ahol akkor szüleivel együtt részt vett a park rendezési munkálataiban. Laura ekkor éppen 6 éves volt. Szóba elegyedtünk és hamarosan megfogalmazódott bennem a gondolat, hogy Laurát "munkahelyén", vagyis az óvodában kell felkeresnem.

Szó esett sok mindenről. Laura leghőbb vágya az volt ekkortájt, hogy olyan szép emeletes házban szeretne lakni, amilyent a szomszédék építenek. Amikor kértem, hogy rajzoljon valamit a cikkem illusztrálására, Laura itt sem tagadta meg önmagát, mert egy emeletes házat rajzolt néhány másodperc alatt, meg mosolygó gyerekeket, mert mint mondta: a gyermekeket nagyon szereti.

Most az az ötletem támadt, hogy vajon Laurának ez a két vonzódása, hogy teljesült, felépült-e az emeletes ház és gyermekszeretete hogyan valósul meg az eltelt évek alatt. Kipirult arccal éppen Galgahévízről érkezett haza, amikor felkerestem lakásukon. A Fabiolát adták elő a szomszéd község meghívására. Arcán látom, hogy az előadás most is nagy sikert hozott Laurának és a csoport többi szereplőjének. Miután részletesen beszámolt az előadásról, az óvoda utáni évek eseményeiről faggatom.

- Az óvoda után végre az iskolába kerültem, ahová már évek óta nagyon vágytam. Nem csalódtam az iskolában. Ehhez hozzásegített Erdélyi Ágnes tanító néni is, akire nagy szeretettel és tisztelettel emlékszem vissza most is. Ő nemcsak írni és olvasni tanított meg, hanem az éneklés területén is sok biztatást kaptam tőle. Később is sok segítséget kaptam Ági nénitől a szerepléseimhez. Sajnos másodikban a tanító nénit elvitték igazgatóhelyettesnek, az új tanítóm Kókai Sándorné lett. Őt is nagyon szerettem és tiszteltem.

- Mikor vált hobbiddá a népdalok szeretete?

- Tulajdonképpen már ebben az időszakban. Nagynénikém, Teri néni, a népművész is biztatott és nagyon sokat segített abban, hogy megismerjem községünk népdalkincsét és hogy azt jól is tudjam előadni. A felsőtagozatban Virányi Éva tanárnő készítette fel a Pest megyei népdalénekesek és hangszerszolisták versenyére, ahol barátnőmmel Tóth Zs. Katalinnal együtt nagyon sikeresen szerepeltünk. Egyébként a felsőtagozatban Kies Mihály tanár úr volt az osztályfőnökünk, de sajnos, két hónap múlva elhunyt, így Jónás Sándor tanár úr vette át osztályunkat. Hamarosan megszerettem őt is, mert önállóságra nevelt bennünket és ha kellett, kiállt értünk. Volt ezidőtájt egy másik barátnőm is Hajdú Veronka, akit annak idején még az óvodában ismertem meg és egészen nyolcadik osztályig barátnőm volt, sőt később is leveleztünk. Nagyon fájt nekem az, hogy ötödik osztály elején szétszedték az osztályunkat, ebben a helyzetben nagyon kellett a jópajtás megértése.

- Népdal énekesi sikereid közül mire emlékszel még vissza szívesen?

- A gödöllői Erkel Ferenc Általános Iskola által meghirdetett népdaléneklési versenyen arany minősítést kaptam és ugyanígy végzett a turai csoport is. Ez akkor nekem nagyon jól esett.

- Középszéki éveidről ha szólnál néhány szót!

- Debrecenbe kerültem egyházi gimnáziumba, ahová nagyon vágytam. Hogy mennyire jól éreztem ott magamat, mi

sem bizonyítja jobban, mint az, hogy nagyon hamar elröppent a négy esztendő. A 80-as évek közepén még vállalni kellett az egyházi iskolát és én ezt nagy örömmel, büszkén vállaltam.

- Énekes szeretnél lenni?

- Nem. Családot szeretnék alapítani és szeretnék magyar-történelem szakos tanár lenni. A tanítóképzőbe már harmadik alkalommal felvételiztem, sajnos legutóbb mindössze két pont hiányzott a sikerhez. De meg fogom próbálni negyedszer is. Jelenleg felsőfokú idegenforgalmi iskolában tanulok és vele párhuzamosan készülök nyelvvizsgára angolból. Talán a felsőfokú végzettség segítségre lesz a pedagógiai képesítés megszerzésében.

- Korábbi tanítói közül választottál-e példaképet magadnak?

- Balogh Béláné magyar szakos és Magyarics Tamásné történelem szakos gimnáziumi tanárainkhoz szeretnék hasonlítani. Rájuk három dolog volt jellemző: intelligencia, pontosság és korrektség. Ilyen pedagógus szeretnék lenni én is.

- Hallottam, hogy tagja vagy a Sára Ferenc népművész által vezetett Kovács László Kékszírvány Női Együttesnek is.

- Igen, ide nagyon szeretek járni, olyankor is, amikor már kissé fáradt vagyok. A csoporttal a közelmúltban a Magyar Rádió 6-os stúdiójában voltunk hangfelvételen. Csoportunk népdalcsoportot adott elő, én pedig szólóztam Gólya József citera- és Tóth Csaba furulyakiséretével. Ezt a műsort majd hamarosan hallani lehet a Népdalkörök pódiuma című rádióműsorban.

- Hogyan valósult meg az emeletes ház?

- Jelenleg is a régi házacskában lakunk. De azóta megnőtt lelkemben ennek a kedves környezetnek az értéke. "A hely szelleme" kísér életem minden pillanatában. Ez a kis ház meghatározó szerepet tölt be életemben. Aztán itt van a szomszédokban a kastély épülete is. Ezt is nagyon szeretem! Kár, hogy sírhalmas állapotban van.

... Ballagok lassan hazafelé Laurától. Arra gondolok, hogy az ilyen lelkes fiatalok miért nem juthatnak el a megfelelő időre a választott felsőoktatási intézetbe?

Takács Pál

MITŐL "ÚJ" ÉV AZ ÚJ ÉV?

Újév napja az átlagember számára a szilveszterezés utáni másnaposság, esetleg rokonlátogatás, jókívánságok ideje.

A gondolkodó, bölcsekedő ember számára az élet át gondolása, töprengés az idő felett, tervezgetések, számítások ideje. A vallásos ember számára pillanatnyi megállás a rohanó életben; rövid visszatekintés, összegezés, amolyan lelkiismeretvizsgálat-féle: hogyan is használtam fel az elmúlt évet? Mik az eredmények, mik a hibák, mulasztások? S ennek eredménye szerint őszinte bűnbánat, illetve szívből jövő hálaadás az idő urának: Istennek.

Az életnek, és benne az emberi életnek létfontosságú tulajdonsága, hogy meg tud újulni. Addig van élet, amíg van megújulás. Az emberi szervezet napról-napra új eledelt igényel, friss levegőt, vitaminokat, kalóriákat. S mivel az ember szellemi lény is: értelme, akarata, emlékezete, lelkiismerete van, - szükséges ezeket is állandóan megújítani, frissen tartani.

Hogyan tehetjük ezt? - Legfontosabb elhatározni: nem álljunk meg a lelki gyarapodásban!

- Legyen mindennapi olvasmányunk!

- Legyenek terveink!

- Ellenőrizzük és ellenőriztessük magunkat!

Ön-nevelést kell folytatnunk. Ne frtőzzünk az újtól, ne váljunk a megszokottság rabjaivá!

Ha képes vagyok megújulni, akkor új lesz számomra ez az év... de ha erre képtelen vagyok, akkor hiába érek meg 100 újévet, maradok a régi, beszükkült, terméketlen lélek.

Barcsi Zsolt

"VIDÁM TÉLI EST" az új év kezdetén

Ismét új esztendőt köszönthetünk, az 1992-es év gyorsan eltelt. A tavaly télen indított "Vidám Téli Esték" c. szórakoztató rendezvényét már hagyományosnak mondhatjuk. 1993. január 2-án volt a második sorozat második része. Szépszámu résztvevő (több mint 120 személy) jött össze a Művelődési Házban, a szokásos 4 csapat egyikében foglaltak helyet.

Kezdetként a "REKORD" zenekar üdvözölte a vendégeket, rövid könnyűzenei összeállításuk meghallgatása után az előző vetélkedő részleteit - Benke István feldolgozásában - nézhettük meg. A zsűri bevonulása után Barczy Zsolt nyitotta meg az estét. Köszöntötte a megjelenteket - Boldog Új Évet kívánva -, külön köszöntötte azokat, akik először vesznek részt a rendezvényen, közöttük egy Erdélyből érkezett házaspárt is.

A vetélkedő - az előző részhez hasonlóan - illemtani kérdésekkel kezdődött, amikre válaszolni igen nehéz volt, de tanulhattunk belőlük. Megtudhattuk, mi az "aperitif" magyar jelentés (étvágygerjesztő) és milyen italok ezek (minden ami nem likőr, nem édes bor, nem barna sör).

- Nyújthat-e kezét bemutatkozáskor a férfi a nőnek? (Nem! csak ha a nő kezdeményezi azt).
- Egy családi rendezvény alkalmával a megterített asztalhoz ki ülhet le először? (A háziasszony, s vele szemben a férj).
- Tölthet-e a háziasszony a férfi vendégeknek italt? (Nem)
- Külön lehet-e ültetni a házaspárokat és a jegyespárokat? (Házaspárokat igen, jegyeseiket nem)

Ezt követően - lazitásként - topográfiai feladatokat kaptak a csapatok, mely szerint Magyarország térképére kellett berajzolni a kért helységeket és válaszolni a kérdésekre. (A kérdések most Magyarország északi részre vonatkoztak.) Az értékelések után kiderült, hogy van még mit tanulni hazánk földrajzából is.

Ezután a "FELE SEM IGAZ" játék következett, ahol a kiválasztott válaszoló személy állításáról kellett eldönteni, hogy igaz vagy nem.

- Ezen szellemes játékban kellett megválaszolni, hogy pl.:
 - A Tokaji bornál a "puttonyos" megjelölés mit jelent? (egy gönci hordó hány puttony aszuszódtól telik meg).
 - Egy magyar akó az hány liter? (64 liter)
 - Sárospatakon mikor volt Országgyűlés? (1708-ban)
 - Hol van Magyarország legnagyobb vízesése? (Lillafüreden)
 - Hol építették az első 50 m-es uszodát Magyarországon? (Egerben)
 - Milyen a matyó népviselet?

Ezután szünet következett. A zenekar nagyszerű számokkal szórakoztatta a közönséget, a szervezők zsíros- és lekváros kenyeret tálatlak az asztalokra. Akik megszorjastak, azok felkereshették a jól felszerelt búfét.

A szünet után következtek az ügyességi számok: csomagolás eü. papírral, gyufásdoboz ültögetés zsinagra kötött krumplival, kártyavárépítés, almahamozás, tájékozódás sötétben, zsákban futás.

A fenti vetélkedőket követően - melyek szigorú feltételek szerint voltak értékelve és pontozva - eredményhirdetésre került sor. A mindenki által nagyrabecsült és tisztelt zsűri nevében Benke Sándor ismertette, mely szerint az összesített eredmény:

Elodás(z)ia	85 pont
Idilli Billy	59 pont
Hupi Kék	62 pont
Kékszivárvány	68 pont

Az est további részében a kitűnő zenekar "nem kimélte" a fáradt versenyzőket, remek zenével csinált hangulatot a táncosok. A csárdás mindenkivel feleltette a megpróbáltatásokat.

Elmondhatjuk, hogy sikerült az 1993-as esztendőt kelő vidámsággal megkezdeni, s reméljük, hogy a jövőben is tudunk majd hasonló jövedvel szórakozni, kikapcsolódni.

A legközelebbi "Vidám Téli Est" 1993. január 29-én, péntek este 7 órakor lesz, melyre mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

A témája ismét Magyarország lesz (Az Alföld és Észak-Magyarország már volt!), a forgatókönyvről a fiatal szervezőgárda, az ifi-hittanosok gondoskodnak, akik már eddig is bizonyították ügyességüket és kimeríthetetlen találékonyságukat.

Pásztor László

KARÁCSONY, 1992.

Ünnepelünk az év során szép számmal.

Van névnap, születésnap, történelmi, nemzeti, sőt nemzetközi nagy-nap, évfordulója ennek vagy annak, de a karácsony az egészen más.

Pedig voltaképpen ez is "csak egy születésnap" mégis mindenkit lázba hoz. Felbolydul miatta a világ.

Minden ember ünnepli a karácsonyt, de nem minden ember hiszi Jézus születését. Így hát a szeretet ünnepeinek is nevezzük e néhány napot. Hiszen a szeretet minden ember, sőt minden élőlény lételeme.

Aki nem adja, boldogtalanná, aki nem kapja, lélekbeteggé válik.

A karácsonyra nagyon készülünk.

Izgatottan vásárolunk, ajándékokat rejtegetünk, csomagolunk, takarítunk, sütünk, főzünk, terítünk, üdvözlőkártyát írunk, fát díszítünk, gyertyát gyújtunk.

Igaz, a rengeteg lóvás-futás már mind a szeretetadás jegyében zajlik, de a nagy sürgős-forgásban hajlamosak lennünk elmulasztani a legfontosabbat: lelünk nagytakarítását, annak felkészítését az ünnepvárásra.

Hajlamosak lennünk, ha nem élnének köztünk figyelmes "örök", akik segítségünkre sietnek.

Csendesül a politikai acsarkodás (kár, hogy csak átmenetileg), erőszakmentesebb műsort közöl a televízió, rádió. Elfoglalja ezek helyét (az írott sajtóban is) a karácsonyi összeállítások sor, a Jézus születésének történetét feldolgozó művészeti alkotások sok-sok változata.

Am talán mégis az a műsor legkedvesebb nekünk, amit a mi gyerekeink, mi ifjaink, ismerőseink, rokonaink előadásában hallunk-látunk.

Lehet, hogy itt-ott botladozik a hang, a láb, nem engedelmességek a technikai berendezések, mégis ezt fogadjuk a legnagyobb örömmel.

Tóth Péter László kórusa(i) széles repertoárral készült az ünnepre.

A 30 tagú gyermek- és a 35 tagú felnőtt kórus egyaránt énekelt könnyed, "angyali" dallamokat és nehezebb fajsúlyú négyszólamú műveket.

Volt orgonakiséret, szóltak furulyák és triangulum.

Barcziné Nyitray Mária Schubert Ave Maria-jának előadásával tette még színesebbé a műsort.

Barczy Zsolt hittanosai pásztorjátékot tanultak, és modern hangzású, gitárral kísért éneket énekeltek a gyermekkorossal.

A szereposztás

Mária	- Tóth Éva
József	- Sente Tamás
Gáspár	- Tóth Gergely
Menyhért	- Sümei Adám
Boldizsár	- Györi Attila
Angyal	- Tóth Ilona
Heródes	- Szabó Richárd
Isten	- Tóth M. József
Pásztorok:	- Széles József

	Györi Balázs
	Tóth Péter
	Tóth Gergely
	Szaszko Gábor
	Nagy Roland

Mesélő	- Szilágyi Zoltán
Furulyán játszott	Tóth S. Diána

József Attila a három királyokról szóló megzenésített versét Nagy Roland, Jónás Sándor, Szaszko Gábor és Kis Marianna énekelte.

Szintetizátoron játszott: Tóth Péter László

Gitározott és rendezte: Barczy Zsolt

Dolányi Anna csoportja karácsonyi táncot mutatott be. A gyerekek egyszerű Betlehem-járó ruhát viseltek.

A csoport tagjai:	Tóth Gergely
	Gólya Ágnes
	Maczkó Krisztián
	Rácz Anna
	Békési Judit
	Garamszegi Gabriella
	Gólya Gergely
	Nyilas Mihály
	Szilágyi Katalin

Volt műsor - külön az alsó, külön a felső tagozatnak - az iskolában (itt a Piébanos Úr köszöntése is elhangzott), volt a templomban és a Művelődési Házban.

Elismerés és köszönet illeti a rendezőket.

Erdélyi Ágnes

CIGÁNYFÓRUM

1992. december 10-én, az ún. Baranyi-kocsmában fórumot szervezett a Cigány Munkások és Vállalkozók Országos Szövetsége. A meghívottak között volt Bátorfi János, a Nemzetiségi és Etnikai Kisebbségi Hivatal államtitkára; Kemecseai Attila, az Expo- és Propagandairóda vezetője; Herényi Károly, az MDF országgyűlési képviselője; Széplaki Istvánné és Fekete László a Pest megyei Munkaügyi Központ Gödöllői Kirendeltségének munkatársai. A turai önkormányzat képviselőjében megjelent Tóth István polgármester, Sára András MESZ vezető, valamint az Oktatási és Kulturális Bizottság három tagja: Jónás Sándor, Kuti József és Kálna Tibor.

Először Sánta Elemér, a CMVOSZ elnöke ismertette a Szövetség célját, tevékenységét. Elmondta, hogy szeretné képviselni a cigány-ség érdekeit a foglalkoztatással kapcsolatban, de a munkások képviselőjét a szakszervezettől nem akarják elvenni. A másik terület a cigány vállalkozók tömörítése, érdekképviselete. Vidák Jánost, barátját - a fórum egyik szervezőjét - idézte, aki azt mondta, hogy a vállalkozók elsősorban olyan kérdésekről érdeklődnek: hogyan kapcsolódhatnak az Expo-ba; milyen hitelforrások vannak; milyen kilátások vannak arra, hogy munkát kapjanak. Ennek a fórumnak a célja: lerakni az alapokat a "hogyan továbbhoz", hogy a következő években is békében éljen és dolgozzon együtt a cigány és a nem cigány lakosság. A vendégeket azért hívták meg, hogy segítsenek ezen gondok megoldásában. Bejelentette, hogy sikerült egy 300 fős létszámra együttlétközpontot kötni a Földgép RT-vel, amennyiben az Expo-n munkához jutnak.

Ezt követően Kemecseai Attila elmondta, az Expo arra alkalmas, hogy ezt a teljesen stagnáló, mélypontra lévő magyar építőipart és a foglalkoztatást valamennyire megmozdítsa, kilendítse. Az 1996-os világiállítás "B" kategóriás, nem olyan mint a sevillai volt. Ez azt jelenti, hogy kisebb területen (36 hektáron) kerül megrendezésre és az országok pavilonjait a vendéglátó ország, vagyis Magyarország köteles elkészíteni és a kiállítók részére bérbeadni.

Ha a magyar építőipar megmozdul, akkor nyilvánvalóan új munkahelyek lesznek, és így munkahelyek teremtődnek. Ennek a megmozdulásnak az első jele a mélyépítési munkákra kiírt és már megjelent előminősítési pályázat. Ebben azokat a vállalkozókat minősítik, akik a továbbiakban a zártkörű versenyeken vesznek részt a kiállítás, illetve az infrastruktúra építésében. Ez, ami most került kiírásra és 1993. I. félévben indul a mélyépítésben, 1,2 milliárd Ft nagyságrendű munka. Ez az indulás. Először a csatornák, kutak készülnek el a területen, utána az épületek, majd a csarnokok, ideiglenes létesítmények. A beruházásokhoz való bekapcsolódás módja az, hogy fel kell venni a kapcsolatot azokkal a vállalkozókkal, akik minősítést nyertek. A kisvállalkozóknak azt javasolja, hogy álljanak össze és együtt adjanak egy minősítési anyagot. A vidéki rendezvényekhez pedig pályázatokkal lehet az Expo-hoz kapcsolódni.

Bizik abban, hogy elindul a beruházási hullám, amely önmagát felerősíti. Szükség lesz a munkaerőre. A szakképzetlen munkaerő azonban egyre nehezebb helyzetbe fog kerülni, meg kell szerezni a szakképzettséget.

Széplaki Istvánné felhívta a figyelmet, hogy a felajánlott munkalehetőséget meg kell ragadni, nem szabad különböző kifogásokkal kibújni a felajánlott munkahelyek elől. Nagyon jónak tartják, hogy a hozzájuk tartozó körzetek közül Turán van legjobban megszervezve a közhasznú munka. Jelenleg 40 fő keretük van s ez a jövőben emelhető lesz.

A hallgatóságból valaki felvetette, hogy vannak olyan beruházások, amelyeket az önkormányzat más falubelieknek adott, pl. a gázberuházást, a vásártér építést. Egyetlen cigányvállalkozó nem kapott belőle semmit, nem ajánlottak fel munkát. Mindenből kimaradnak. Az, hogy 2 ember elmegy árkolni, az nem nekik való munka. Komoly, nagy munkát kérnek.

Válaszában Tóth István polgármester rámutatott, hogy 1991-ben az iskola mögötti árokrendszer kitarítását éppen közülük kapta meg egy vállalkozó, aki 10 főt dolgozott. Arról nem tehet, hogy a vállalkozó nem Turáról válogatott embereket a csapatba. Gázberuházást pedig csak gázszerezési vizsgával rendelkező szakember végezhet. Megkérdezte, a jelenlévő vállalkozók közül ki rendelkezik ilyen szakviszsgával? (Nem volt ilyen). Elmondta, hogy annak idején tárgyaltak a beruházást végző vállalkozóval és ő azt mondta, hogy csak úgy tudja

vállalni a határidőt, ha összeszokott csapattal tud dolgozni. Akik ha kell gépekkel dolgoznak, ha kell hegesztenek, fűróberendezésekkel dolgoznak. Aki ebben a szakmában lemarad a versenyben, a határidővel nem tud lépést tartani, az kiesik. A gázberuházásnál ezért nem lehetett helyi munkaerőt alkalmazni.

A vásártér aszfaltozáshoz is olyan társaságot kellett keresni, - ott is cigányok dolgoztak - akiknek vannak megfelelő gépek és a saját embereikkel tartani tudják a határidőt. A vállalkozóknak kell összefogni a különböző jellegű munkákat az adott feladatoknál, s vállalniuk kell a beruházás határidőre történő elkészítését.

A turai önkormányzat az elsők között volt, akik jelentkeztek a Munkaügyi Központnál, hogy adjanak lehetőséget 5 főnek a foglalkoztatásra. Egy hónap múlva ez 10 lett, majd 20, jelenleg pedig 40 fő részére van munkalehetőség biztosítva. Talán emlékeznek még, tavaly a 20 fős létszámkeretet csak nagy nehezen lehetett feltölteni...

Ehangzott egy olyan kérdés, hogy kik voltak azok, akik felvették a vállalkozói hitelt vagy kölcsönt és utána nem mentek tovább dolgozni a MESZ-hez?

Sára András MESZ vezető jegyzetéből sorolta a neveket, de a tizenötödik után megköszönték... Felsorolta azoknak a neveit is, akiknek a munkájával meg van elégedve: Kátai János, Kátai Sándor (mind a kettő), Kátai Tibor, Rácz Krisztián, Pikács Róbert, Szénási László, Szénási József, Baranyi Rudolf, Buzás Sándor, Vidák József...

Kálna Tibor megköszönte a szervezőknek a meghívást s elmondta, hogy az Önkormányzat részéről azért jelentek meg ilyen kis létszámmal, mert a meghívásról viszonylag későn értesültek. Ha időben megtörtént volna, akkor bizonyára más szakbizottságok is képviseltették volna magukat.

Sánta úr bevezetőjéhez kapcsolódva kifejtette véleményét a hátrányos helyzet okairól. Két dolog van, amit nem lenne szabad összekeverni. Egyik a gazdasági tényező, a tőkesszegénység, ami az egész ország problémája, a másik pedig a szakképzettség hiánya. Mindaddig nagyon nehéz lesz kiutat keresni és találni, amíg nem sikerül javítani a szakképzettség mostani arányát. A működő ifjúsági tagozatunk, - amely egyedülálló, - a tanulók 90 %-a cigány származású. Közösen kellene gondolkodni azon, hogy miként lehetne elérni azt, hogy csökkenjen ez az arány, azaz minél több cigánytanuló a nappali tagozaton fejezze be általános iskolai tanulmányait.

A 15-16 éves korú, serdülő korban lévő fiataloknak nagyon nehéz az alapismereteket megtanítani, akárhogy igyekszik a tanár. Ezek a fiatalok a jövőjüket kockáztatják, 10-20 évvel előre. Aki nem tudja időben elvégezni a 8. általános osztályt, az nem sok eséllyel indul a versenyben. Itt lenne szükség az együtt gondolkodásra, összefogásra, mert csak így lehet megoldást találni.

Jónás Sándor, az Általános Iskola mb. igazgatója bejelentette, hogy amennyiben a CMVOSZ hajlandó a szakirányú képzés felé lépni, akkor nem látja akadályát annak, hogy a jól felszerelt általános iskola tantermeiben ezeknek a szakmai képzéseknek az elméleti részét el lehetne végezni. Mindent megtesznek azért, ha valaki hajlandó magát képezni, hogy tanulhasson. Arra nem tudnak vállalkozni, hogy a turai cigányoknak vagy magyaroknak szakmát adjanak a kezükbe. Ha a Szövetség elvállalja a képzést, akkor a helyet és a közismereti tárgyak tanárait tudják biztosítani.

A CMVOSZ helyi tagjai Baranyi Miklóst jelölték képviselőnek a Szövetségbe, de ő megköszönte a bizalmat és bejelentette, hogy nem vállalja. Nincs ideje ilyen munkát végezni, hiszen neki mindennél fontosabb az a munkája, amit 10 éve végez, ezt semmilyen szervezetért nem számolja fel.

Sánta Ferenc Vidák Jánost javasolta képviselőnek a Szövetségbe, majd az időközben felmerült újabb kérdésekre válaszolt. A felszólalók elsősorban saját problémáikat mondták el, tanácsot kérve a Munkaügyi Központ munkatársaitól.

Ha a rendezvényre a Művelődési Házban kerül sor, akkor biztosan jóval több érdeklődő jelent volna meg. Bár a fórumon nem született közvetlen eredmény, de a közös kiutkeresés közelebb vitt a megoldáshoz és sok félreértés is tisztázódott.

K. J.

ELHUNYT

Péter Józsefné - Csonka Lidia
szülész-nő-ápolónő

Olyan foglalkozást - hivatást - választott,
amely nem lehetett más, csak az emberek szolgálata.

Gyermekeket segített a világra, beteg embereket ápolta, vigasztalt.

63 évet élt.

Temetése 1992. december 28-án volt a TURAI TEMETŐBEN.
Több száz tisztelője kísérte utolsó útján.

Emlékét megőrizzük, nyugodjék békében.

1992. december 20-án

ELHUNYT

Vankó István tanár, népművelő,
a Galga-mente kulturális életének
egyik legnagyobb szervezője, irányítója. 59 évet élt.

Temetése 1993. január 2-án volt Verezegyházán.

Több száz tisztelője - köztük sok turai - kísérte utolsó földi útján.

A temetésen Sára Ferenc és a Kék Szivárvány népdalkör is megénekelte a búcsúzás fájalmát.

TERMŐFÖLDÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A Pest megyei Kárrendezési Hivatal Tura nagyközségben a Galgamenti MgTSZ Tura által kijelölt termőföld I. árverezési időpontját

1993. február 19-én 9 órára
tűzte ki.

Az árverés helye: Tura Művelődési Ház.

Mivel a Pest megyei Kárrendezési Hivatal 3 ütemben kívánja a község területén az árverést végrehajtani, az I. ütemben a kijelölt területek 30 %-a kerül a fenti időpontban árverésre.

I. ütemben árverésre kerülő földterületek:

TURA						
Tábla	Hrsz.	Terület	Műv. ág.	AK		
Korl.int.	H2	0208 a	16 ha 6212 m ²	szántó	159,03	
		b	2230 m ²	gyep	3,10	
		c	1 ha 9782 m ²	gyep	27,50	
	0210	a	7 ha 6553 m ²	gyep	122,70	
		b	16 ha 4879 m ²	szántó	206,98	
		c	1 ha 7979 m ²	gyep	7,55	
		d	2 ha 7539 m ²	nádas	81,24	
	0214	a	23 ha 5786 m ²	szántó	97,34	
		b	3 ha 9204 m ²	gyep	54,49	
		d	18 ha 3779 m ²	szántó	255,45	
		f	8805 m ²	gyep	12,24	
	0371	k	2 ha 3450 m ²	gyep	40,80	
H4	0222	a	92 ha 9555 m ²	szántó	793,48	
		b	7200 m ²	gyep	10,01	
		c	1 ha 9292 m ²	gyep	13,50	

0224	a	11 ha 1384 m ²	szántó	108,82	
	b	3 ha 7009 m ²	gyep	51,44	
H8	0143	19 ha 9391 m ²	erdő	51,84	
	0144/1	7 ha 0455 m ²	erdő	18,32	
V4	05	a	72 ha 7189 m ²	szántó	1855,69
	f	1 ha 0350 m ²	erdő	2,69	
V5	03	29 ha 6634 m ²	szántó	540,44	
	08/2	17 ha 4117 m ²	szántó	321,15	
G3	093	c	2 ha 5094 m ²	gyep	34,88
	0101	a	46 ha 7000 m ²	gyep	1260,90
G4	0117/1	a	5 ha 7000 m ²	erdő	14,82

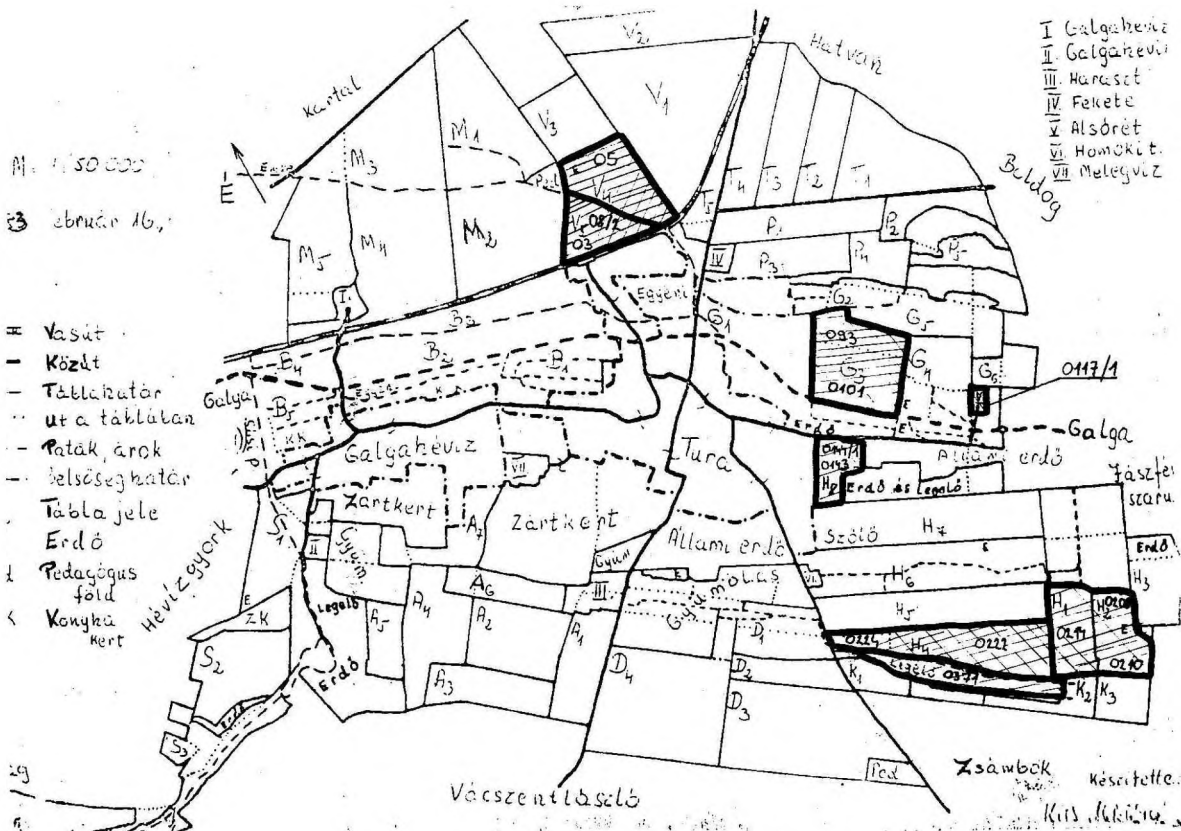
A H2, H4, V4. táblák búzával vannak beültetve, melyre a Galgamenti MG TSZ mezei-leltár (meliorációs költség) igényét fenntartja.

A H4, H4, V5. területek szolgalmi joggal érintettek. (Gáz és Olajszállító Vállalat, Siófok, Tanácsház út 5. sz. javára bejegyezve a Barátság II. Kőolajvezeték, Testvériség gázvezeték nyomvonalára).

Az árverezés menetét bemutató tájékoztató film (video kazettán) a Polgármesteri Hivatal 4-es irodájában kölcsönözhető, valamint szombatonként 15 órai kezdettel a Művelődési Házban tartandó vetítéseken minden érdeklődő számára megtekinthető.

Tura, 1993. január 6.

Polgármesteri Hivatal

HIRDETMÉNY

Tájékoztatjuk, hogy
Tura nagyközségben 1993. évben
ORSZÁGOS ÁLLAT- ÉS KIRAKODÓ VÁSÁR,
valamint
AUTÓVÁSÁR
az alábbi időpontokban kerül megtartásra.

1993.

március első szerda	március 3.	oák.
április első szerda	április 7.	oák.
április második vasárnap	április 11.	av.
május első szerda	május 5.	oák.
június első szerda	június 2.	oák.
július első szerda	július 7.	oák.
augusztus első szerda	augusztus 4.	oák.
szeptember első szerda	szeptember 1.	oák.
szeptember második vasárnap	szeptember 12.	av.
október első szerda	október 6.	oák.
október második vasárnap	október 10.	av.
november első szerda	november 3.	oák.
december első szerda	december 1.	oák.

oák: = országos állat- és kirakodó vásár

av: = autóvásár

Tura, 1992. december 7.

Nagyközségi Polgármesteri Hivatal
Tura

BÉKÉS
BOLDOG
ÚJESZTENDŐT
KÍVÁNOK

minden kedves
megrendelőmnek

ZÁGONI SZABÓ ISTVÁN

RÖVID HÍREK

Karácsonyra ajándékként a bölcsőde 10.000.-Ft-ot, az I. sz. óvoda 29.000.-Ft-ot, a II. sz. óvoda 37.750.-Ft-ot kapott az önkormányzattól. Az intézményvezetők játékvásárlásra fordították az összeget.

Az iskola minden tanulója - beleértve a Háziasszonyképző Szakiskola és az Ifjúsági Tagozat tanulóit is - 400 Ft értékű ajándékcsomagot kapott. Az ajándékok vásárlását, átadását az osztályfőnökök végezték.

A faluban élő három és többgyermekes családok gyermekenként 1000 Ft segélyt kaptak Karácsonyra - kérés nélkül.

A 70 éven felüli turai lakosok 3000 Ft segélyben részesültek, amit többségében kérés nélkül kaptak. Sajnos az ügyintézés torlódása miatt ez az összeg nem jutott el mindenkinek Karácsony előtt, de január végéig minden bizonnyal sorra kerül a kifizetés.

Jelenleg az önkormányzat minden óvodai és iskolai étkezésben részesülő gyermek étkezési térítési díjához az étkezési norma 20 %-ának átvállalásával járul hozzá. Ennek ellenére mind az óvodák, mind az iskola többet költött az élelmiszerárak jelentős növekedése miatt. A különbözetet (hogy ne a szülők kiadásait növelje) a gazdasági év végéig - kiegészítő támogatásként - a pénzügyi csoport átutalja az intézményekhez.

Karácsony előtt a Nyugdíjas klub tagjai kitakarították a Házaságtörvény terem előtti parkot. Sokunknak példát mutatnak... Köszönet érte!

Hiányozni fog a nyugdíjas klub összejöveteleiről Mester Józsefné - Juli néni.

Temetésén - a klubtagok nevében - Pecze Ferencné búcsúzott tőle.

Nyugodjon békében!

A II.sz. óvoda 100.000.- Ft pénzügyi nyert a Nemzeti Ifjúsági és Szabadidősport Az egészséges életmódot célzó pályázaton.

Az összeget sporteszközök vásárlására fordítják.

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Vasúti élelmiszer üzlet,
Piac Tér (Atsné), Takarékszövetkezet,
Éliás Zoltán Tura, Petőfi tér 7.

TURAI HÍRLAP - Közéleti Havi - III. évfolyam 1. szám

Kiadja a Turai Polgármesteri Hivatal
Felelős kiadó: Tóth István polgármester
Nytsz.:B/BHF/567/P/91.

Szerkesztőbizottság: Erdélyi Ágnes, Kálna Tibor, Kóles Mihály
Sára Mihály

Felelős szerkesztő: Kuti József

Levél cím: Polgármesteri Hivatal, 2194. Tura

Készült: 500 példányban a RO-LA Kft. nyomda üzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor

Szedés, tördelés: Jandura István Gödöllő Éva u. 11.